

хр

Оила **Ва**

Оила соғлом экан — жамият мустаҳкам, жамият мустаҳкам экан — мамлакат барқарордир.

Ислом КАРИМОВ

11 (1112)-сон 20 март 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Жамият

ХУШ КЕЛИБСАН ЎЛКАМИЗГА, НАВРЎЗИ ОЛАМ!

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Шу кунларда каттаю кичик барча юртдошларимиз бағри-ни кенг очиб, баҳор, яшариш ва янгилаиш рамзи бўлимиш Наврўз айёмини "Хуш келибсан ўлкамизга, Наврўзи олам!" деб, шоду хуррамлик билан кутиб олмоқда.

Шу мунаввар тонгда сиз азизларни, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизни Наврўз айёми билан чин қалбимдан табриклаб, барчангизга ўзимнинг хурмат-эҳтиромим ва самимий тилакларимни изҳор этишдан бахтиёрман.

Қадрли юртдошлар!

"Нима учун биз Наврўзни доимо соғиниб, интизорлик билан кутамиз? Нима учун бу сана барчамиз учун энг сеvimли, энг ардоқлайдиган байрамимизга айланиб қолган?", деган савол берилиши табиийдир.

Бунинг сабаби, Наврўзи олам биз учун энг қадимий, асл миллий, турли мафкура ва сиёсатлардан холи, урф-одатларимизга ва қадриятларимизга жавоб берадиган байрам, десам, айна ҳақиқатни айтган бўламан.

Нега деганда, Наврўз ўз руҳи ва ғоялари билан ҳар қайси инсон она заминнинг, табиатнинг ажралмас узвий қисми эканини, табиатнинг нақадар гўзал эканини ҳис қилиб, уни эъзозлаб, ҳамнафас бўлиб яшашга ундаши билан бизга қадрлидир.

(Давоми 2-бетда)

КЕЛИШИНИҲ БОШҚА

Тарихинг, таърифинг тилларда дoston,
Куёш чарақлайди, мовийдир осмон,
Ҳофиз қўшиқ айтар, рақс этар жонon,
Севинч бағишлайсан кексаю ёшга,
Наврўзжон, бу йилги келишинг бошқа!

Бир ён катта кураш, бир ён кўпкари,
Аския, айтишув, ўланлар бари,
Янгаларнинг айтган авжли ёр-ёри,
Кувонч бағишлайди кексаю ёшга,
Наврўзжон, бу йилги келишинг бошқа!

Ҳикмат баҳши МУСУРМОН ўғли.

Насибамиз бутун бўлар, келса Наврўз, бўлса Наврўз!

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ҳар қандай ғараз, гиналар ва низолардан воз кечиб, тинч ва осойишта ҳаётнинг қадрига етиш, аҳиллик ва бирдамлик, элатлар орасида ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик нақадар бебаҳо бойлик эканини улуглаши, ўзининг даъватлари билан Наврўз байрами халқимизнинг қарашларига ғоят ҳамоҳангдир.

Айни ана шундай чуқур мазмун ва маънога эга бўлгани туфайли, ҳосият ва файз, қут-барака ва мурувват каби хусусиятларни ўзида мужассам этиши билан кун ва тун тенг келадиған шарқона Янги йилимизни – бу гўзал баҳор айёмини барчамиз орқиқиб кута-

миз, эъзозлаймиз, ҳурсандчилик билан умуммиллий байрам сифатида ўтказамиз.

Бунинг яққол тасдиғини шу кунларда юртдошларимизнинг тобора очилиб келаётган табиатдан баҳра олиб, сумалак ва ҳалим, гўжа ва кўксомса каби баҳорий неъматлар тортилган дастурхонлар атрофида, яшил майдон ва кўкаламзорларда ўтказилаётган сайил-томошаларда, миллий кураш ва улоқ чопиш мусобақаларида кўриш ва кузатиш қийин эмас.

Айни шу бетакрор фаслда одамларимиз халқимизга мансуб бўлган, унинг одатига айланаб кетган қадриятлар – бир-бирига меҳр-оқибат

кўрсатиш, беморлар, кўнгли ярим инсонларга беминнат ёрдам бериш, табаррук кексаларимизнинг дуосини олиш каби эзгу фазилатларни яққол намоён этиб, ўз қувончи ва шодлигини яқинлари, дўсту ёрлари, қўни-қўшнилари билан баҳам кўришга интилади.

Она Ватанимизда яшайдиган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча-барча юртдошларимиз ана шундай ҳурсандчилик кайфиятига берилиб, Наврўзни ўз қадрдон байрамидек қабул қилади.

Мана шундай қувончли дамларда бугун халқимизга катта ҳурмат ва эҳтиром билдириб, шу гўзал майдонда Наврўз шодиёналаримизда

иштирок этаётган чет мамлакатларнинг муҳтарам элчилари ва халқаро ташкилотлар вакиллари, хорижий шерик ва ҳамкорларимизни, барча азиз меҳмонларимизни сизларнинг номингиздан, бутун халқимиз номидан қутлаб, уларга миннатдорчилик билдиришга руҳсат бергайсиз.

Азиз дўстларим, қадрдонларим!

Шу ёруғ лаҳзаларда мана шундай муҳташам ва файзли майдонда жамулжам бўлган сиз азизларга, сизларнинг сиймонгизда барча табаррук кексаларимиз, мунис опа-сингилларимизга, кўзлари ёниб турган, халқимизнинг таянчи ва суянчи бўлмиш навқирон

ёшларимизга – менинг фарзандларимга ўзимнинг чуқур меҳрим, севги ва ҳурматимни изҳор этаман.

Барчангизни бағримга босиб, яна ва яна бир бор бугунги дилбар айём билан қутлаб, юрагимда, қалбимда бўлган самимий тилақларимни билдираман.

“Обод турмуш” деб ном олган йилимизнинг Наврўзи ҳаммамизга, барча-барча хонадонларга, оилаларга тинчлик-омонлик, бахту саодат, файзу барака келтирсин!

Орзу-ниятларимиз ушалсин, Ўзбекистони-миз янада обод ва фаровон бўлсин!

Наврўзи олам барча-мизга муборак бўлсин!

ЙИЛБОШИ ХОСИЯТЛАРИ

Наврўз ҳақида калима сўз: биринчиси меҳнат билан боғлиқ бўлган тадбирлар, иккинчиси эса кўнгилочар, ҳордик чиқариш, эстетик завқ олишга бағишланган ўйин-кулгу, зиёфат, томошали тадбирлар. Эътибор бераяспсизми? Иккинчиси бепул, беминнат яъни хайри-эхсон тариқасида.

Йилбоши нишонланадиган кунларда боғ-роғларни тартибга солиш, далаларни экин-тикинга тайёрлаш, ариқ-зовур, сув йўллари-ни тозалаш, уруғлик, маҳаллий ва минерал ўғитларни ҳозирлаш, шийпонларни, иш қурулларини шай қилиб қўйиш азалий одатларимиздир. Айниқса, маҳаллаларда йўлак ва хиёбонларни ободонлаштириш, спорт иншоотлари, чойхона, гузарлар ҳамда ҳовли-жойлар, қабристонлар, тарихий қадамжолар, маданий ёдгорликларни обод қилмоқ учун мамлакатимиз миқёсида умумхалқ хайрия ҳашари ўтказиб келинаётганлиги эътиборга лойиқдир.

Яна бир гўзал манзара ҳар биримизни чексиз қувонтиради: эл ўртасида обрў топган эътиборли қариялар Наврўз кунларида яхши ниятлар билан ерга дон сепиб барака тилашади. Умид билан қадалаётган ниҳолларга оби ҳаёт қуйишади. Бундай удумлар эртанги кун эгалари бўлмиш ёшларимизга ўзига хос ибрат мактаби ва-зифасини ўтайди десак муболаға қилмаймиз.

Шу ўринда ушбу бетакрор байрамнинг файзли ва энг савобли қисми хусусида тўхталмоқ жоиз деб ўйлаймиз. Ўйин-кулгу, спорт

мусобақаларидан тортиб, лола сайлигача, полвонлар кураши, кўпқари-улоққача, дорбозлару қизиқчилар, лангарчию лапарчиларнинг чиқишлари эл-улусга бе-нихоя завқ-шавқ бағишлайди. Бу ҳам ҳар бир ижодкордан катта меҳнат талаб қилади.

Баҳорий таомларни айтмайсизми. Сумалак ва ҳалимсиз Наврўзни тасаввур этиб бўлмайди. Қишдан кейинги “илик узилди” маҳалида витаминларга бой неъматларнинг ҳаётбахшлиги бу байрам файзини янада оширади. Қозону ўчоқ бошида отахон ва онахонларнинг халқона айтимлари кўнгилга ўзгача сурур бағишлайди. Сумалак еб тўймайдиган, ялаб тўядиган мўъжиза бўлади. Гўё бир куну тун давомида қайнаб доли-гулига келган бу жанна-

тий таомда инсонларни бир-бирига чамбарчас боғлайдиган сеҳрли куч, қудрат борга ўхшайди. Эсла-ланг, Наврўз кунлари бир-бири билан аразлашган, низолашган одамлар яраштирилган, гина-қудуратлар унутилиб, байрам дастурхони устида меҳр-оқибатли бўлмоққа ундалгани бежиз эмас-да.

Минг афсуски, кейинги пайтларда айрим жойларда асл миллий байрамимиз — Наврўзи оламга озгина бўлса-да, соя соладиган ҳолатлар ҳам учраётганини очик айтиш керак. Сир эмаски, баъзи маҳаллаларда ушбу тантанага ўзгача тус берган ҳолда, аҳолидан мажбурий тарзда пул йиғилаётгани ҳам бор гап. Натижада тўпланган пулга баҳор таомлари эмас, ош тайёрлаб тарқатил-

Ш у к у ҳ

моқда, дастурхонга қўйиладиган нарсалар эса осонгина бозордан сотиб олинапти. Тасаввур қилинг, Йилбоши дастурхонини сумалагу ҳалим, кўк сомсалар эмас, йилнинг исталган пайтида топиладиган қанд-курс, мева-чевалар бе-заб турса, ярашадими?

Биз кун кеча ўзимиз гувоҳи бўлган бир воқеани эшитинг. Қўшни кўчада яшайдиган маслаҳатчи аёлдан Наврўзга атаб сумалак солмадингизларми, деб сўрасак, нима қиламиз овора бўлиб, ундан кўра, ана, бозору дўконларда исталганча сумалак сотиляпти, олиб келамиз, деб жавоб берди...

Дарвоқе, ўз номи билан халқ сайли бўлган Наврўз — Йилбошининг биз билган ва билмаган не-не хосиятлари, сир-синоатлари бисёр. Шукрки, мустақиллик шарофати туфайли бу улуг байрам ҳам чин маънода халқимизнинг бой миллий қадриятларидан бирига айланди. Бугун юртимизда яшаётган ҳар бир миллат ва элат фарзандлари бизлар билан ҳамжиҳатликда, аҳилликда куну тун тенглашадиган Наврўзи олами нишонлайди. Бу эса ушбу шукҳли лаҳзаларга ўзгача рух, кайфият бағишлайди.

“Обод турмуш йили”даги қадамларинг қутлуг келсин, Наврўзжон!

Байрамлари кўп элнинг бахти ҳам бутун бўлажак!

Дилфуза МАМАЖОНОВА,
Фаргона давлат университети
ўқитувчиси.

Абдужаббор ХУСАНОВ,
Ўзбекистон Республикасида
хизмат кўрсатган журналист.

Баҳорнинг бир куни йилга татир

«ХАЁТ»:

Мехр қолур, оқибат қолур

Эътироф

БОЛАЛАРГА ҚУВОНЧ БАҒИШЛАЙДИ

...Расм чизиш Аноранинг азалий орзуи. У бу эзгу ниятини амалга ошириш йўлида доим ҳаракат қилади. Кўлида чизиш учун бир бўлак қалам бўлса бўлгани. Атрофидаги нарсалар, табиат, дарахтлар, гуллар — унинг энг асосий «қаҳрамонлари».

Бундан бир неча ой аввал Самарқанд шаҳридаги 1-сон ёрдамчи махсус мактаб ўқувчиси Анора Бахриева расм чизиш учун яхши имкониятларга эга бўлди. У «Хаёт» маркази томонидан амалга оширилаётган лойиҳа доирасида «Баркамол авлод» марказига қатнаб, бу машғулоти устозларидан ўргана бошлади...

«Хаёт» нодавлат нотижорат маркази 1999 йилда бир гуруҳ имконияти чекланган аёллар томонидан ногиронларга йўл-йўриқ кўрсатиш, уларнинг жамиятга мослашувиغا ёрдам бериш, аҳолига имконияти чекланган кишиларнинг муаммоларини етказиб бериш, инфраструктуранинг ногиронлар учун қулай бўлишини таъминлаш каби мақсадлар ила ташкил қилинган. Айни кунларда ҳам ташкилот томонидан қатор лойиҳалар устида иш олиб борилаётир.

— Бугун мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларининг аниқ, мақсадли лойиҳалари ўз вақтида қўллаб-қувватланмоқда, — дейди «Хаёт» маркази раҳбари Раъно ХАЛИЛОВА. — Марказимиз ҳам ўз мақсадларидан келиб чиққан ҳолда бу имкониятлардан унумли фойдаланаётир. Лойиҳаларимиз орасида асосан имконияти чекланган болаларни қўшимча машғулотларга йўналиштириш, болаларнинг иқтидорини, имкониятларини ҳисобга олган ҳолда турли тўғрақларга жалб қилиш, болаларнинг ўзаро муомала-муносабатини шакллантириш каби омиллар устунлик қилмоқда.

2006 йилда марказ ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш Фонди кўмагида «Ўзбекистонда

инклюзив таълимни ишлаб чиқиш ва жорий этиш» лойиҳасида иштирок этди. Шу йили ташкилот вилоятдаги олтита мактаб ва мактабгача таълим муассасасининг инклюзив таълимга ўтишини таъминлаш юзасидан лойиҳаларини амалга оширди. 2010 йилда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларни ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди гранти асосида «Имконияти чекланган болаларнинг таълим-тарбияси учун шарт-шароитларни янада яхшилаш» лойиҳаси амалга оширилди. Лойиҳа доирасида халқ таълими бошқармаси ходимлари «Ўзбекистонда инклюзив таълимни жорий этишнинг ўзига хос жиҳатлари ҳамда ногиронлиқни тушуниш» мавзюида семинар-тренингларда иштирок этди. 2011 йилда эса «Хаёт» маркази Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамоат фонди томонидан «Инклюзив оромгоҳлар»ни ташкил этди. Ушбу лойиҳа доирасида 27 нафар имконияти чекланган болалар соғломлаштириш оромгоҳларида барча болалар қатори дам олдилар.

2011-2012 йиллар давомида эса марказ «Имконияти чекланган болаларни «Баркамол авлод» марказидаги тўғрақларга, болалар ижодиёти марказлари, спорт секцияларига жалб қилиш орқали уларнинг жамиятга интеграциялашуви таъминлаш» лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларни ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди грантига сазовор бўлди. Ушбу фонд гранти асосида ўтган йилнинг октябр ойидан бошлаб эса ташкилот шу лойиҳани давом эттирмоқда.

— Инклюзив таълимнинг асосий мақсадларидан бири имконияти чекланган болаларнинг соғлом болалар билан биргаликда таълим-тарбия олиши учун шарт-

шароит яратишдир, — дейди лойиҳа координатори Махлиё Мардиева. — Тўғри, бугун мамлакатимизда имконияти чекланган болаларнинг таълим олишлари алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ҳар бир мактаб ўқитувчилари ўз ҳудудда истиқомат қиладиган ногирон болаларнинг уйларида бориб, дарс ўтиши йўлга қўйилган. Аммо улар орасида бемалол соғлом болалар қатори ўқш имконига эга бўлганлари бор. Фақат бунинг учун мактабларда инклюзив таълимни йўлга қўйиш, ўқитувчиларни шунга тайёрлаш, мактабларда бундай болалар учун шароитлар яратиш лозим.

Ўтган давр мобайнида амалга оширган лойиҳаларимиз давомида англадикки, болалар ўртасида ногиронлик тушунчасига алоҳида аҳамият берилмайдди. Яъни улар ҳар қандай ҳолатда ҳам бир-бири билан келишиб, ўзаро тил топишиб кетиши ҳолатлари кузатиладди. Оромгоҳларда болалар ва тарбиячилар ўртасида олиб борган семинарларимиз давомида бунга янаям кўпроқ амин бўлдик.

Айни пайтда амалга оширилаётган лойиҳа давомида Самарқанд шаҳридаги 20 нафар ҳамда Пайариқ туманидаги 20 нафар имконияти чекланган болалар турли тўғрақларга жалб қилинган. Улар етти йўналиш бўйича турли тўғрақларга қатнаётир. Шунингдек, имконияти чекланган оилалар ўртасида яқинда «Биз биргаликда» номли кўрик-танлов, ўғил болалар ўртасида эса «Полвонжон» спорт танлови ўтказилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ногирон болаларнинг ота-оналари ҳам эътиборга муҳтож. Уларни фарзандлари билан биргаликда фаол ҳаётга жалб қилиш, ногирон болаларга муомала-муносабатда маълум одатларни шакллантириш юзасидан ҳам марказ томонидан талайгина ишлар амалга оширилган.

Гулрух МҲМИНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

Мамлакатимиз бош қомуси қабул қилинганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқида Президентимизнинг «Хаётимизни янада соғлом ва обод қилиш, аввало, аёл зотининг жамиятимиздаги ўрни ва нуфузини, ижтимоий фаоллигини янада ошириш, хотин-қизларнинг турли жабҳа ва йўналишларда қилаётган ишларини муносиб баҳолаш, ҳар қайси ҳолатда уй бекаси бўлмиш опа-сингилларимизнинг оғирини енгил қилиш асосида турмушимизни фаровон этиш билан узвий ва чамбарчас боғлиқдир» деган пурмаъно сўзларини ҳар гал ёдга олганимда, бу самимий эътироф табиатан куюнчақ ва фидойи, оиласининг фаровонлиги, фарзандларининг иқболи учун ҳар қандай машаққатга елка тутат олгучи аёл зотиға берилган нафақат гўзал таъриф.

УЛУФ
ЭХТИРОМ

балки ишонч, умид сифатида ҳам қалбимни ҳаяжонга солади.

Ўзбекистоннинг ўзига хос ва мос йўлдан дадил бораётгани, мамлакатимиздаги мўътадил маънавий муҳитнинг ҳукм суриши, ўзбекона қадриятларнинг улуғланиб келишида биз хотин-қизларнинг алоҳида ўрнимиз борлигини ҳамиша ҳис этиб тураимиз. Истиқлол йилларида эса ўзбек аёли жамиятнинг энг фаол аъзоси сифатида иқтидор ва имкониятларини намоён этишига тўла-тўқис шарт-шароитлар яратилди десам, муболага бўлмайди. Мен оддий бир аёл сифатида ўтган йигирма бир йил давомида юртимизда хотин-қизларни ҳар томонлама ҳимоялашга қаратилган юзга яқин миллий ва халқаро ҳужжатлар қабул қилинганини, Конституциямизнинг 18- ва 46-моддалари, Ўзбекистон Республикасининг Мехнат, Оила кодекслари ва бошқа турли меъёрий ҳужжатлар орқали аёлларнинг ҳуқуқлари, эркинлик ва манфаатлари мустаҳкамланганлигини қиёсий таҳлил этган ҳолда жуда қадрлайман. Бугун хотин-қизларимиз турли соҳаларда ижод ва меҳнат, тадбиркорлик ва бунёдкорлик юмушлари билан машғул. Таълим, маданият, санъат, илм-фан, соғлиқни сақлаш, ижтимоий таъминот ва барча тизимларда фаолият кўрсатаётган аёлларимиз жамиятда ҳар томонлама ўзларининг мустақам ўринларига эга бўлишмоқда. Баркамол фарзанд тарбиячиси сифатида қадр-эъзоз топпоқда. Буларнинг ҳаммаси ўлкамизда биз — аёлларга кўрсатилаётган юксак эҳтиром ва эътибор натижасидир.

Салима МУҲАММАДИЕВА,
Республика «Оила» илмий-амалий маркази
Самарқанд шаҳар бўлими директори.

ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИ: Қарор ва ижро

давлат рўйхатидан қандай ўтказилади?

Мамлакатимизда тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиблари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори ва бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга солинган.

Ҳўш, тадбиркорлик субъектлари қайси органларда рўйхатдан ўтказилади?

Юқоридаги қарор билан тасдиқланган тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, ҳисобга қўйиш ва рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги Низомга кўра аудиторлик ташкилотлар, сугурталовчилар ва сугурта брокерлари, биржалар, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва ҳукуматининг тегишли қарорлари билан акциядорлик компаниялари (шу жумладан, давлат-акциядорлик компаниялари ва ҳолдинглари) шаклида ташкил

этилаётган ҳўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар ва Тошкент шаҳрида ташкил этиладиган бозорлар ва солиқ маслаҳатчилари ташкилотлари қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда бошқа ташкилотлар — Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан;

хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар ва тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ташкил этиладиган бозорлар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда бошқа ташкилотлар — Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, вилоятлар адлия бошқармалари томонидан;

барча тадбиркорлик субъектлари, шу жумладан, хорижий сармоя иштирокидаги корхоналар, ушбу банднинг иккинчи ва учинчи хатбошида кўрсатилганлардан ташқари — туманлар ва шаҳарлар ҳокимликлари ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш

инспекциялари томонидан амалга оширилади.

Ушбу Низомда давлат рўйхатидан ўтказиш учун зарур ҳужжатларни тайёрлаш муассисларнинг ихтиёрига қўра:

Муассисларнинг ўзлари томонидан:

шартнома асосида — Савдо-саноат палатаси ёхуд бошқа консалтинг фирмалари бошқа шахслар томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилган.

Қонунчиликнинг такомиллаштириш натижасида давлат органларига тақдим этиладиган ҳужжатлар рўйхати ҳам қисқартирилди. Хорижий инвестициялар жалб этилган корхоналар ва хорижий сармоя иштирокидаги бошқа корхоналар учун ҳам давлат рўйхатидан ўтказиш учун мазкур Низомнинг 11-бандида кўрсатилган ҳужжатлар тақдим этилиши белгилаб қўйилган.

Азиз БАҲРОНОВ,
Навоий вилоят адлия бошқармаси юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказиш бўлими бош маслаҳатчиси.

ХАЙРИЯ АКЦИЯСИ

“Саломатлик поезди”
йўлга чиқади

Республикаимизнинг чекка ҳудудларидаги аҳолига тиббий-ижтимоий патронаж хизмати кўрсатиш, уларга юқори малакали тиббий хизмат ва инсонпарварлик ёрдамларини етказиб бериш учун “Соғлом авлод учун” халқаро хайрия жамғармаси “Ўзбекистон темир йўллари” ДАК билан ҳамкорликда “Саломатлик поезди” лойиҳаси асосида мамлакатимизнинг кўплаб туманларидаги тиббий-ижтимоий ёрдамга муҳтож аҳолининг соғлигини тиклаш йўлида талайгина ишларни амалга ошириб келмоқда.

Навбатдаги “Тошкент — Навоий — Тинчлик — Қонимех — Қара-Қата — Мустақиллик — Қизилқудуқ — Бузобой — Учқудуқ II — Тошкент” йўналишидаги “Саломатлик поезди” 23-30 март кунлари йўлга чиқади.

Мазкур хайрия акциясида экологик жиҳатдан ноқулай шароитда истиқомат қилувчи, ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатлами, чекка қишлоқларда яшаётган аёллар, болаларга “Соғлом авлод учун” жамғармаси ходимлари, “Ўзбекистон темир йўллари” ДАКнинг малакали тиббиёт мутахассислари, Навоий вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси шифокорлари ҳамда жамғарманинг Навоий вилоят минтақавий филиали тиббий ижтимоий патронаж бригадаси ходимлари алоҳида хизмат кўрсатади.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
“Оила ва жамият” муҳбири.

Келса Йилбоши — Наврўз, Олам гулистон бўлгуси.
Осмондан еру заминга Оби раҳмат ёлгуси...

ОНАЛИКНИНГ ОЛТИН ДАВРИ

Хар бир ҳомиладор аёли тўққиз ой мобайнида "Фарзандимни эсон-омон, соғ-саломат дунёга келтириш учун яна нималар қилсам экан?", деган ўй-хавотир тинимсиз таъқиб этади. Бу борада уларга мутахассисларнинг маслаҳатлари жуда асқотади.

Маҳмуда ИМОМКУЛОВА,
олий тоифали шифокор,
акушер-гинеколог:

— Ҳомиладорлик — жуда катта масъулиятли давр ҳисобланади. Негаки, боланинг келгусидаги саломатлиги, рухий, жисмоний баркамоллиги кўп жиҳатдан мана шу оғир синовлардан иборат бўлган муддатнинг қандай ўтишига боғлиқ.

Аёл ҳомиладорлигининг илк ҳафталаридан бошлаб шифокор назоратида бўлиши энг аввало, она ва ҳомиланing саломатлигини кафолатлайди. Бу даврда, айниқса, овқатланишга алоҳида эътибор бериш керак. Нон ва нон маҳсулотлари организмни крахмал ва минералларга бўлган эҳтиёжини тўлдириб, инсонга қувват беради. Витаминларнинг барчасини мева-сабзавотлардан олиш мумкин. Организмда калций камайиб кетмаслиги учун сут ва сут маҳсулотлари жуда муҳим. Гўшт, балиқ, тухум, дуқкаки маҳсулотлар (ловия, нўхат) ва ёнғоқ таркибдаги темир ва оқсил ҳам ҳомила ва онага қимматли озуқа ҳисобланади. Ушбу маҳсулотларни ҳар кун иستهъмоли қилиш тавсия этилади.

Ўсимлик ва ҳайвон ёғлари, ширинликлар ва таркибда шакар сақловчи озиқ-овқатни эса оз миқдорда иستهъмоли қилган маъқул. (Суткасида бир чой қошиқ сариёғ, ўсимлик ёғи ва уч чой қошиқ шакар етарли). Бу қондаларга амал қилган аёл-

ларда ҳомиладорлик ва туғруқ жараёни муаммосиз ўтади.

Агар танада шишиш кузатилса, аёл имкон қадар кўпроқ мева шарбатлари ва оддий қайнаган сув ичиши лозим. Чой ҳамда кофе таркибдаги кофеин моддаси темир моддасининг сўрилишига тўсқинлик қилади. Шунинг учун бу ичимликларни овқатланаётган пайтда ичмаган маъқул. Истеъмо-

даги туз миқдори эса бир кунда олти граммдан ошмаслиги ва албатта йодланган бўлиши зарур.

Ҳомиладорлиқнинг ҳар ойида вазнининг ошиб бориши жуда муҳим бўлиб, то туғруқ вақтигача аёлининг оғирлиги ўрта ҳисобда 8-10 килограммга ортади. Жисмоний машғулотлар ҳомиладор аёлларга қорин мускулларини мустаҳкамлашга ёрдам беради. Фақат машқларни шифокор билан маслаҳатлашган ҳолда, ёки

"Соғлом авлод учун" жамғармаси қошидаги "Оналар мактаби"га қатнаб ўрганган маъқул. У ердаги малакали шифокорлар туғруқ жараёнига тайёргарлик кўриш, туғруқ, чақалоқ парвариши, болани кўкрак сuti билан эмизиш тўғрисидаги зарур маълумотларни беришади.

Доимий ҳаракатда бўлиш, меҳнат ва оилавий ҳаёт — бу ҳомиладорлик ва ундан кейин-

Соғлиғимиз — бойлиғимиз

ги даврдаги энг муҳим жараёнлардан бири ҳисобланади. Бироқ толиқиб сезилса, бироз дам олиш зарур.

Ҳомиладор аёлининг тамаки чекиши, спиртли ичимликлар ичиши ёки гиёҳванд моддаларни қабул қилиши бўлажак фарзандининг нуқсонлар билан туғилишига олиб келади. Пассив тамаки чекиш (эркак кишининг турмуш ўртоғи ва фарзандларининг олдида чекиши) фаол тамаки чекишдан кўра ёмонроқдир.

Тез-тез қон босимини ўлчаб туриш, унинг кўтарилиб кетишининг олдини олиш бўлажак она ва гўдақнинг соғлом туғилишига кафолатдир.

Агар қорин ва қовуқ қисмида оғриқ пайдо бўлса, қиндан қон келса, бачадон кескин қисқариб оғриси, тана ҳарорати кўтарилиб, титраш кузатилса, ҳомиланing кимирилашида ўзгариш сезилса, кескин ҳолда шишлар юзага келса, бош айланиб, ҳолсизланиш, қаттиқ бош оғриши, кўриш қобилиятининг пасайиши кузатилса, дарҳол мутахассис-шифокорга мурожаат қилиш керак.

"Оила ва жамият" муҳбири
Барно МИРЗААХМЕДОВА
ёзиб олди.

КОРЕЯЛИК ҲАМКОРЛАРИМИЗ ТУҲҒАСИ

Умуртқа поғонаси одамнинг жуда муҳим органларига бевосита таъсир ўтказади. Агар у шикастланган бўлса, ҳаётдан завқланиши қийин. Ҳатто асаб тизими ҳам умуртқа поғонаси бўйлаб бошқа, танадаги ҳамма органларга етиб боради. Умуртқа поғонаси соғлом бўлмаса, бошқа ички аъзолар ҳам шикастланади. Шунинг учун алоҳида эътибор ва кузатувни талаб қилади. Умуртқалар орасида жойлашган дискларнинг сиқилишига асло йўл қўйиб бўлмайди. Агар шундай ҳолат юз берса-чи? Унда нима қилиш керак? Кимга мурожаат этган маъқул?

Жанубий Кореянинг «NUGA MEDICAL» компанияси бундай ҳолатга дуч келган одамлар учун аjoyиб усуллари тақлиф қилмоқда. Дунёдаги илгор технологияларни қадимий усуллар билан уйғунлаштирган ҳолда тиббиёт жиҳозлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган «NUGA MEDICAL» ўз маҳсулотларини «NUGA BEST» номи билан тарқатади. Бугунги кунда унинг жиҳозлари дунёдаги саксондан ортиқ давлатларда ўз харидорларига эга. Халқаро сертификатга эга бўлган компания, ўз маҳсулотлари устида илмий изланишларни давом эттириб, уларни яна ҳам замонавийлаштиришга интиляпти.

«NUGA BEST» компанияси соғломлаштиришнинг турли усуллари ишлатишда уйғунлаштирилган олган, кўп функцияли NM-5000 массаж кравоти ва бошқа эффектив профилактик-соғломлаштириш тиббий анжомлари билан ўзбек бозорига кира бориб келди. Бу жиҳозлар саломатлиқни тиклаш борасида янгилик ҳисобланади.

Хар бир тиббий анжоми организмга ижобий таъсир қилишнинг турли усуллари уйғунлаштирилган олинганлиги сабабли бу маҳсулотларга талаб ва эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Ҳўш, нима учун ушбу тиббий жиҳозларнинг шуҳрати кенг ёйилмоқда? Жавоб жуда оддий. Бугунги кунда, касалликларнинг асосий сабаблари — яъни экологиянинг бузилиши, асабларнинг таранглиги, кимёвий токсинлар, оғир металллар ва зарарли микроорганизмларнинг танага ҳуқур сингиб, салбий таъсир қилаётгани оқибатида инсоннинг умумий ҳолати заифлашаётгани кузатиламоқда. Бу мосламалардан доимий фойдаланиш эса қонни ва тананинг барча аъзоларини тозалаш, асаб тизимини тиклаш, иммунитетни кучайтириш, ёғларни камайитириш, моддалар алмашинувини яхшилаш, умуртқа поғонаси, эндокрин безларининг бенуқсон ишлашини таъминлашга хизмат қилади. Шу боис бугунги кунда юртдошларимиз «NUGA BEST» жиҳозларини сотиб олиб, улардан ўзлари ва оила аъзолари саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида фойдаланмоқдалар. Бундай комплекс таъсир натижасида таянч-ҳаракат аппарати (умуртқа поғонаси касалликлари), юрак-қон томирлари тизими, нейроген ва қон томирларидан келиб чиқувчи трофик касалликлар, стресс ҳолатида (асаб чарчаш) периферик асаб тизими (радикулитлар), сурункали чарчаш ва жисмоний ҳолдан тойиш, умумий вазн назорати ва ёғ қатламларида қулатилиш таъсир ўтказиш, ўсмирлик ва ўспиринлик ёшларида қоматни тўғрилаш, гинекология, урология ва бошқа касалликларни профилактика қилиш ва соғломлаштириш имкониятини беради.

«NUGA BEST» NM-5000 массаж кравоти — инсон соғлигини сақлашдаги янгиликдир. Бу краватдан фойдаланган беморлар сурункали касалликлардан фориғ бўлиётгани ва умумий аҳоли яхшиланаётганини таъкидлашмоқда. Дунёга машҳур шифокорлар «NUGA BEST» кравоти ҳақида ижобий фикрлар билдиришмоқда. Бундай натижага эришиш учун NM-5000нинг ички қисмига компания олимлари яратган қимматбаҳо турманий керамикаки гилдираклардан ясалган аравача жойлашган. Иккинчи қисмига эса, турманий керамикакидан шолча ўрнатилган. Аравача у ёқдан бу ёққа ҳаракатланганида, умуртқа поғонасини тўғрилабгина қолмай, унинг аниқ бўлимларида тўхтабди. Бунда биологик фаол ҳудудларнинг керакли даражада қизишига шароит яратилиши муҳим ва зарур. Сезилмаган тарзда умуртқа поғонасида чўзилиш содир бўлади. Турманийли гилдираклар массажи вақтида тананинг кўп қисмидаги турли касалликлар чекинади. Ҳузн тўлқинли инфрақизил нури билан умуртқа поғонасини соғломлаштиради. Ҳарорат юқорилашгани сайин қон айланиши ҳам кучли бўлади, тана аъзоларига ксилород ва озуқа етказилиши янада яхшиланади. Бунинг натижасида танада тозаланиш жараёни бошланади. Одатда сеанс тахминан 40 дақиқани ташкил қилади. Бемор аниқ диагноз бўйича сеанс олганида яхши натижага эришилади. Чунки организмдаги тикланиш жараёни аниқ белгиланган вақтни талаб қилади.

Зафар ОМОНТУРСУНОВ.

ШУКРОНАЛИК ШУКУҲИ

— Эзгулик кўнгилларни обод қилади, — дейди Оҳангарон туманидаги "Доктор ҳожи" даволаш маскани раҳбари Раҳимжон ота Жаилилов. — Ўшим етмишдан ошган бўлса-да, ҳанузгача меҳнатдан толганим йўқ. Болалигимиз оғир кечган. Не кунларни бошдан кечирмадик, дейсиз. Шуқри, эркин ва фаровон ҳаётни кўриш насиб этди. Шу сабабли юртимиз ривожини йўлидаги ҳар бир ўзгариш ва янгиликлар мени қувонтиради.

Асли фармацевтика йўналишида таҳсил олганман. У пайтларда ўқиш оғир, турмуш кечирishi икки қарра мушкул эди. Институтни тамомлагач, ота-онамизнинг насиҳати, раъйига қараб Маъсудахон билан турмуш қурдик. Бир ўйил ва икки қизни тарбиялаб, воёга етказдик, ўқитдик. Ўзим 35 йил Бўқа туманидаги дорихоналарда ишлаб пенсияга чиқдим. Рафиқам ҳам мактабда 35 йил ҳамшира бўлиб ишлади.

Нафақа чиққандан сўнг истиқлол берган имкониятлардан кенгроқ фойдаланиш мақсадида тумандаги "Мажнунто" мажмуаси қошида даволаш масканини ишга туширдик. Дорихона, терапия ихтисослиги — диагностика, эндоскопия (ФГДС), ультратовуш таҳис (УЗИ) йўналишлари бўйича халқимизга хизмат кўрсатмоқдамиз. Аҳолига қулайлик туғдириш мақсадида даволаш хоналарини ташкил этганмиз. Беморларга бир вақтнинг

ўзида даволовчи кардиолог-терапевтлар, ҳамширалар жами олти киши ёрдам кўрсатади.

Бу йил хизматлариимизни янада кенгайтиришни режалаштирганмиз. Шифокорларимизни иккинчи мутахассислик бўйича ўқитиш билан бирга ишонамизни жорий таъмирдан чиқармоқчимиз. Дорихонамизда айни пайтда 3 мингта дори воситалари мавжуд. Аҳолини сифатли ва арзон нархдаги дори-дармонлар билан таъминлашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Бугунги ёшларимизга яратилаётган шарт-шароитларни кўриб, одамнинг яна ёшликка қайтгиси келади. Неварам Иброҳимжон Малайзияда таҳсил олаёттир. Инглиз тилида бйрон сўзлашини кўриб қувонаман. Бу ҳам истиқлол шарофати-да.

Турмуш ўртоғим билан элик йилдан ошқиб бирга яшадик. 12 неварам, бир нафар чеваранинг бо-бо-бувусига айландик. Мана бугун яна бир Наврўзи оламга етиб келдик. Бу улуғ байрам эзгу истаклар яшатириш, яшатишга айёми. Шундай кунларда юртимизнинг тинчлигига, жамолига кўз тегмасин, дея ниятлар қиламиз.

"Оила ва жамият" муҳбири
Нигора ўРОЛОВА ёзиб олди.

Бундан чамаси етти йиллар илгари – ширкат хўжаликлари фермер хўжаликларига айлантирилаётган пайтлар эди. Собик хўжалик биноси деворларида илинган турли эълонларни ўқиб, кимдир фермер бўлишга ошиққан, кимдир иккиланган, кимдир, бошқалар нима қиларкин, деб кузатиб турган дамлар.

Туман пиллачилиқ идорасида агроном бўлиб ишлаётган Насиба Нуровага бу янгилик хуш ёқди, йўлаб ҳам ўтирмади, лойиҳаларни синчиқлаб ўрганиб чиқди-да, талабгорлардан ариза қабул қилиш бошланиши билан қайта ташкил этиш комиссиясига 3.7 гектарли ер учун ариза берди. У танловда голиб бўлишга ишонди, олий маълумотли мутахассис, боз устига ширкат аъзоси, ҳар йили ижарага олган еридан қойилмақом қилиб ҳосил олаётган бўлса – шу ишларининг ўзиёқ унга яхшигина балл тўплаб бериши аниқ эди.

Дарвоқе, Насиба дала ишини энди кўраётгани йўқ, 2002 йилдан бери ижара шартномаси асосида бир гектар ерга боғдорчилик қилади. Боз устига туманидан асл деҳқон ва боғбоннинг қони оқади. Отаси Раҳматилла Нуров, онаси Хикоят Тўраева кўп йиллар хўжаликда бригадирлик қилишган. Хикоят ая меҳнат қаҳрамони Каромат Рустамованинг яқин сафдоши бўлиб, меҳнатда эришган ютуқлари учун қатор медаллар, фахрий ёрликлар, “Жигули” енгил автомашинаси билан тақдирланган.

Насиба Нурованинг фермерчиликдаги илк қадами ана шундай бошланди. Танловда голиб чиқиб, 3.7 гектар майдоннинг эгаси бўлди. Фермер хўжалигининг 1.7 гектари тутзор, қолгани тоифи ва қора гўзал навли узумли тоқзордан иборат эди.

Боғдорчиликка ихтисослашган фермер хўжалигида 2 гектар ернинг ташвиши ҳам етиб ортади, асосий ишлар кўл кучи билан бажарилади. Куз ва баҳорда тоқ қатор ораларини шудгорлашни ҳисобга олмаси тоқни очиш, гулгача ва гулдан кейин хомтоқ қилиш, яхоб суви бериш, зараркундаларга қарши дори пуркаш, ҳосилни йиғиштириш, саралаш, яшиқларга жойлаш, кесиш, қўмиш

НАСИБАСИ БУТУН АЁЛ

– буларнинг ҳаммаси қўл кучини талаб қилади. Боғдорчиликнинг иқир-чиқир ишлари шунчалик кўпки, сал бепарво бўлса борми, ҳосилга зиён етди.

Насиба Нурова асос солган «Элдорбек Абборжон Луқмонов» фермер хўжалигида биринчи йилда ёқ меҳнат ўз самарасини берди – ҳар гектар ердан 80 центнердан ҳосил кўтаришди. 2009 йилга келиб узум

ҳосилдорлиги 105 центнерга етди ва 19 миллион сўм соф фойда олинди. 2010 йилда ҳосилдорлик 125 центнерга, соф фойда 25 миллион сўмга кўтарилди.

Ҳолва деган билан оғиз чучимади. Фермер хўжаликлари ташкил этилгандан кейинги ҳар бир йил фермерларни синовдан ўтказди, бел бойлаб майдонга чиққанларнинг ҳаммаси ҳам ишни эплаб кетолмади, сараси сарага ажралиб, ярим йўлда қолганлар, қўл кўтариб сафдан чиқиб кетганлар бўлди. Фермер хўжаликларини оптималлаштириш жараёнида жажжигина фермер хўжалигида тобланган, чиниққан Насиба Нурованинг ерлари кўпая борди, экин майдонлари аввалига 12 гектар бўлди, 2011 йилга келиб 25 гектарга ва 2012 йилнинг бошида 80 гектарга етди ва доимий ишлайдиганлар 30 нафар, мавсумий ишлайдиганлар 100 нафар бўлди. Шу тариқа у кишлоқнинг йирик мулкдорига айланди.

Энди унинг фермер хўжалигида тоқзорнинг ўзи 15 гектарни ташкил этади. Боғдорчилик

билан бирга сабзавотчилик, галлачилик йўлга қўйилди. Тажриба тариқасида ярим гектар майдонга интенсив боғ барпо этилди, 2 гектар ерга Хитой гибрид тут нави экилиб, 30 гектар майдонга галла уруғи қадалди.

Ҳалол меҳнат Насибани улғайтириб, элга танитмоқда. У энди нуфузли минбарларда сўзга чиқади, ўз тақлифларини, фикр-мулоҳазаларини билдирадиган, муаммоларга ечим излайдиган бўлди. Шу йили Президент соврини учун ўтказилган “Ташаббус-2012” кўрик-танловида туманда биринчи, вилоятда учинчи ўринни қўлга киритди. Кейинроқ республика Хотин-қизлар кўмитаси бошқарув аъзоси бўлди ва нихоят 2012 йилда ҳаётидаги энг қувончли воқеа содир бўлди – Насиба Нурова республика Аёллар Кенгаши томонидан ўтказилган “Йил аёли” танловининг голиби бўлиб, “Матиз” автомашинаси билан тақдирланди.

Насиба Нуровага ўхшаган фермерлар кам дейсизми, юртимизнинг истаган гўшасидан топиш мумкин. Шундай экан, Насибанинг ўзига хос жиҳати, бошқалардан ажралиб турадиган хислати, унга ютуқ ва омад олиб келадиган сир нимада? Бу ҳақда унинг ўзидан сўраб қолсангиз, аввало меҳнат, ерни боладай боқиш

дейди ва яна лўндагина қилиб қўшиб қўяди:

— Ойламининг тинчлиги, турмуш ўртоғим Луқмон аканинг суянч экани, фарзандларимнинг ҳаётда ўз ўрнини топаётгани... Буларнинг ҳаммаси менга куч, хонадонимизга файз-барака беради.

Бу рост, бироқ менинг назаримда, ютуқлар омили, унинг қатъиятли, шижоатли, янгиликка интилувчан, кези келса, таваккалчи, дангал, узокни кўра биладиган аёл экани билан ҳам боғлиқдир.

Кимлардир нима қилсам экан, деб иккиланиб юрган бир пайтда у кредит олиш учун банкма банк югурди ва олди ҳам. Картошканинг эрта пишар, касалликка чидамли навларини кўпайтириш мақсадида республика сабзавот, полиз экинлари билан тузилган шартнома асосида Голландиядан 8 тонна супер элита картошка уруғи келтирди. Бунинг учун “Микрокредитбанк”дан 18 миллион сўм имтиёзли кредит олди. Такрорий экин сифатида 2 гектар ерга картошка уруғини экиб, ўша йилнинг ўзида 52 тонна ҳосил олиб, кредитини қоплади ва қўшимча 20 миллион сўмдан ортиқ фойда кўрди.

Унинг ўтган йилги ютуқлари ҳам чакки эмас, фермер хўжалиги 425 килограмм пилла етиштирди. 3 гектар ерга картошка экилиб, ҳосилдорлик 280 центнерга етказилди. Узум ҳосили ҳам чакки бўлмади. Меҳнатнинг роҳати ҳам бор, албатта. Жорий йилда фойда ҳисобидан “Дамас” автомашинаси эгаси бўлди, ундан олдинроқ намунавий уйлардан бирини сотиб олди, тўйлар қилди.

Насиба, ўзим бўлай, деган кайфиятдан йироқда, кам таъминланган оилаларни қўллаб туради, “Меҳрибонлик уйи” тарбияланувчиларидан, кўмакка муҳтож инсонлардан ёрдамни аямайди.

Президентимизнинг “Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони Насибани янада руҳлантирди. У

Элу юртимиз боғ бўлсин,
Ризқу рўзимиз тоғ бўлсин!

Бугуннинг одамлари

фермер бундан кейин фақат маҳсулот етиштирувчи эмас, балки кишлоқни жадал ривожлантириш ва ободонлаштириш, аҳоли бандлиги ва фаровонлигини таъминлашда етакчи кучга айланиши кераклигини яна бир бор ҳис этди ва юрагида тугиб юрган орзулари ижобат бўлишига амин бўлди. Дарвоқе, у картошкадан чипси тайёрлашни, узумни қуритиб, майиз қилишни йўлга қўймоқчи, узум сақлайдиган музлатгич ўрнатмоқчи. Эҳ-е, режаларини айтaversак, бир дунё... Бундай ишлар аҳоли бандлигини таъминлаш, турмуш даражасини ошириш, бозорни мўл-кўл ва арзон маҳсулот билан таъминлаш имкони беришини у яхши билди.

Насиба ҳақида кўплар билмаган яна бир сирни очай: у ўтган йил бошида “Китоб ипаги” масъулияти чекланган жамиятнинг раиси бўлди. Масъулияти вазифа гарданига тушириш билан туманда пиллачиликни ривожлантиришга эътибор қаратди, туман ҳокимлигининг ёрдами билан биргина шу йилнинг ўзида 209 мингта тут кўча-ти экилди, эски тутзорлар реконструкция қилинди ва давлатга пилла топириш режаси ортиги билан адо этилди. Насиба Нурова “Ўзбекистон ипаги” республика уюмчасига таъсисчи бўлиб кирди.

Бир аёл буна ишга қандай улгуради, деб ўйлашингиз мумкин. Улгуради, ёнимда энг катта суянчим турмуш ўртоғим, у кишининг ёрдамисиз, қўллаб-қувватлашисиз қаерга ҳам борардим, дейди камтарлик билан унинг ўзи.

Насиба ором олгиси келса қўшиқ эшитади, рақсга тушади, санъат унинг жони-дили, “Муножот” ёки “Дугоҳ”ни қуйласа борми, сел бўлиб эшитасиз.

Нуфузли “Йил аёли – 2012” танловининг голибаси Насиба Нурова ҳақида қайси бир даврада сўз очилса, чин маънода ризқ-насибаси бутун аёл, дейишади.

Лола ЎРОҚОВА,
журналист.
Қашқадарё вилояти

Самарқанд вилояти Жомбой туманидаги

“НАЙМАН ЧОРВАСИ”

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИГИ ЖАМОАСИ

РЕКЛАМА

ушбу шукуҳли ва муборак кунда барча ҳамюртларимизни, жумладан, ўлкамизда мазкур соҳани ривожлантиришга муносиб улуш қўшаётган чорвадорларни Наврўз байрами муносабати билан чин қалбдан табриклайди!

Қадим-қадимдан халқимиз томонидан эъзозланиб, ардоқланиб келинаётган Наврўз деҳқончилик ва чорвачиликда ҳам янгича бир юксалишни бошлаб беради. Унинг қутлуг қадамидан ерлар яшилликка бурканади. Юртимизга, хонадонларимизга қут-барака киради.

НАВРЎЗИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Кишлоқ бағри кенг.
Одамлари — хотамтой.

Танишми-нотанишми, ёппасига ҳаммани тўйга айтишади. Кайвони буви Сайда хола бир ҳафта кишлоқма-кишлоқ, ҳовлима-ҳовли юриб, тўйга хабарлайди. Кайвони бувиға гарди халили рўмол, бел-боғлар, патуру нонлар беришади.

Ҳар намозшом Сайда хола бошида зилдай дастурхон билан тўйхонага қайтади, тухфаларни тўйчига беради. Қариндошлар бир-икки кун аввал хизматга келадилар. Тўйчи билан гапи қочиб қолган хонадонларга алоҳида тугун ва сарпо тайёрлаб, тўйчи ва кайвони бибимиз борадилар. Яраш-яраш бўлади, тўйга айтилади. Олам гулистон. Аччиқ-тирсик гаплар унутилади.

Ёш-яланг борми, салту сувой борми, тўйхонага келишади. Томлар сувалади. Янги тандир қурилади. Йиқилган деворлар тикланади, нураганига пардевор урилади. Янги тандирда уч кечаю уч кундуз олов ёнади. Зардолию, тут дарахти кундаси гув-гув тандирни қизитади. Тандир аввал қорайиб, сўнг «пишади», оппоқ оқариб, қизаради. Ана энди кишлоқ хонадонлари тўйхонага келиб, патир ёпа бошлайдилар. Гўё тандирдан ўн беш кунлик ойлалар балкиб чиқади. Жизза хидига ҳовли тўлади. Бир ёқда калла шўрва қайнайди. Бир ёқда катта ўчоқ бошида мис қозон. Янги бўйра. Бу гуруч ювиш учун.

Бутун кишлоқнинг уйи — тўйхона. Бола-бақра оёқ тагида ўймаланишади. Бирни татири ташлаган, бири — суяк ушлаган. Биров бировни жеркимайди. Олам кенг. Ҳамма сифади. Ҳамманинг тўйи, ҳамманинг шодлиги! Суннат тўйлари катта базмга, байрамга айланади. Кўпқари, кураш бўлмаса-да, тонготар базмлар дилни яйратади. Ҳовли чинни-чирокдай тоза. Ерга палослар, кўрпачалар ёзиқ. Унда-бунда осма фонарлар. Тўйхонага эл оқади. Қизлар, жувонлар ярак-юроқ либосларда. Пешонабандлари қирмизи, пушти, зангори... Камзуллари банорас, кўк духоба, қизил фикимдан, кўйлақлари қарға шойи, баргикарам атлас, хитойи, фаранг, баркут, хил-хила кўйлақ, ёқа бурма кўйлақ, фарғонача кўйлақ, барратиси бурмали кўйлақ...

Хай-хай, дўппилар: зардўзи, ироқи, чаманда гул, келини кийсин — қайнонаси куйсин, бахмал дўппи, мунчоқли дўппилар... Чеккаларида хушбўй сариқ гуллар, нозбўй-

ТҲЙХОНА

лар, ҳул бўйлар...

Атирлар оқади, орзулар балқади. Кулгулар: «Хуш келибсиз! Хушвақт бўлинг!» лутфлар.

Келинчақлар алоҳида уйда парилардай тизиладилар. Меҳмон келганда химралиб ўринларидан туришиб, салом қилишади. Тўйчи уларнинг ҳаммасини жигаридай суйиб, «чорлайди». Келинларнинг қалғай, фаранг, фиким рўмоллари шилдирайди. Қирқта қилиб ўрилган сочлари — шалола!

Эркақлар давраси алоҳида. Ёш болалар, қизалоқлар сув ташигани-ташиган. Чойни кўплар ичишмайди. Дастурхонда нон ва парварда. Ҳар аёлнинг тиззасида тўйгундай икки-уч босаси.

Доираларнинг «така-туми» юракни титратади. Даврани тўйчи бошлаб беради. Сўнг келинчақлар даврага тушади. Сўнг кишлоқнинг гўзал қизлари. Сўнг қизалоқлар. Ана энди раққоса Тулахонни томоша қилинг.

Қизил гулнинг тагидаю,

хо Лайли,

Ёр, сани кўриб қолдим-о,

хо Лайли.

Кўрмасам бўлар экан-о,

хо Лайли,

Ҳажрида куйиб қолдим-о,

хо Лайли.

"Ха, дўст," дейди йигитлар.

"Кам бўлманг," дейди

бировлар.

Биров битта қийиқча, биров битта чит рўмол ташлайди раққосанинг елкасига. Тўйчи эса шойи ташлайди.

Чилдирмалар тоб ташлаганда, дойрадаст Робия хола, Сарвар хола андаккина дам олишади.

Эх-хе! Атлас кўйлақ, фиким рўмолли «аёл» ўртага тушди-ку! Беқасам тўн кийиб, белбоғ

боғлаган, сочини дўппи ичига яширган «йигит» унга ҳамроҳ бўлади. «Мўйлов»ларини бураб, этикларини тақиллатиб, турли имо-ишоралар билан ўйнаётган «йигит» — кайвони буви ҳамманинг ичагини узгудай қулдиради. «Аёл» эса пешонабанди билан юзларини тўсиб, ноз-ишвалар қилади, буралади, қилпилайди. Бу — ўзимизнинг Файзулла ака. Тўй қизигандан-қизийди. Кетмон юзасида чўғ кўтариб, даврага Файзулла аканинг хотини Хурсандой киради. Қорачагина, кўзлари халқа-халқа, юзлари нозиккина келинчақ.

Файзулла тоға даврага отилиб киради, завқи жўшиб, кетмоннинг чўғини манқалдонга ағдариб, ўзини четга улуктиради.

— Қани, аканг бўйингга тасаддуқ, бир чол-кампири ўйнайлик, — дейди.

Улар қўш каптардай рақсга тушишади. Ҳамма маҳлиё. Файзулла тоға ерга тиззалаб, аканг қарагайнинг парисини кўринглар, деб қўяди. Хурсандой қизариб, майда қадам ташлаб, бармоқларини қирсиллатиб ўйнайди.

Уларга етти ўғил, етти киз тилашади. Тўйга етказсин Яратган эгам, деб алқаб туришади.

Навбат — қизалоқларга. Тортиниб, какарлаб, диқирлаб, бошларини сарак-сарак қилиб, улукчадай сакрашди қизалоқлар. Мен ҳам ўртага тушман. Чит қўйлақчадан, оёғимдаги эски кавушчамдан хижолат бўлиб тураман. Кейин қулочларимни ёйиб, қалдирғочдай чарх уриб кетаман. Бармоқчаларим учидан нур таралиб, кўнглимга қуюла бошлайди. Вой-бў! Бармоқларимда тилла узуклар ярақлай бошлайди.

**Бойчечагим асидир,
Баҳор гўзал фаслди,
Келса кўклам Наврўзи,
Сумалақлар асидир.**

Читтигуллик кўйлагим зар либосга айланади. Кавушчам ҳам ярқиллайди. Нимчаларимнинг садаф тугмалари нуқрага айланади. Ер — гулзор. Осмон нур салтанати.

Тўйхона — орзухонага айланар. Қиз-жувонлар фаришталардай нурга чулганар. Сопол косалар, заррин пиёла, биллурин идишларга айланар. Дастурхонларда — минг турли мева-валар.

Ҳашам ва зару зеварга ботган тўйхонада парилар базми давом этар...

Арчади-ё, арчади,
Дойрадастим чарчади...

Чилдирма садолари тинади. Етти қават осмондан яна палос ёзилган ерга тушаман. Ҳайрат ва таажуб ила эгнимга тикиламан: сизилибгина кетган чит кўйлақ. Ранги оқариб қолган эски кавушча.

Даладан ўт юлавериб, ёрилиб кетган бармоқчаларимга қараб йиғлагим келади. Шох-атласга беланган дугонам онаси билан ичкари уйда. Мен эса чит кўрпачанинг бир учига омонатгина ўлтираман... Хаёл, орзу оламидан қушдай учиб, вижирлаб ерга тушган чумчуқчадай ғарибгина кўринаман. Хўрсиниқ келади. Ўзимни босаман. Зардўзи дўппи, бахмал нимчалар кийгим келади.

Молу давлат ҳам топдим. Орзуларим ушалди. Зар-зеварга ботиш мумкин экан. Лекин болаликнинг у беғубор дамларини, байрамларини, мусаллоф кунларини ҳеч бир бойликка алишиб, ҳеч бир хазинага сотиб олиб бўлмас экан.

Йироқ-йироқлардан хаёллар аро, тушлар аро майин бир қўшиқ қулоғимда янграй бошлайди:

Шўралар, шўралар,

дейман-о,

Оёғима ўралар дейман-о!

Энди бизлар кетамиз,

дейман-о,

Яхши қолинг, жўралар,

дейман-о!

Болаликнинг бу гўзал шеъри мени Бўстон кишлоғида боғларига чорлайди. Мен у куйни унутмасликка ҳаракат қиламан, унутсам оёғим ердан узилгандай.

Ойдин ҲОЖИЕВА,

Ўзбекистон халқ шоири.

Халқ мулки

ЖАРЧИЛАР ҚҲШИГИ

Бор-ҳо,
Кел-ҳо,
Ҳамалим, ҳа,
Амалим, ҳа,
Сайил бейда,
Тезде этиб кел.
Ўйнагани кел.
Куйлагани кел.
Тортишгани кел.
Беллашгани кел.
Келмасанг ҳам кел-о-о-о.
Бор-ҳо,
Кел-ҳо,
Ҳамалим, ҳа,
Амалим, ҳа,
Сайил бейда,
Тезде этиб кел.
Отда учиб кел.
Жойли топиб кел.
Сайили топиб кел.
Куйлагани кел.
Суйлагани кел.
Кувнагани кел-о-о-о.

Жарчилар қичқирай.
Хо-ҳолаб чинқирай,
Бор-ҳо,
Кел-ҳо,
Эшитмадим, деманглар,
Эшитганлар кетманглар,
Сайил-томоша бошланур,
Кўранлар дармонда,
Кўрманганлар армонда,
Бор-ҳо,
Кел-ҳо...

НАВРЎ ЎЛАНЛАРИ

Гул Наврўз чечагида,
Беланчак бор, ёр-ёр.
Беланчакнинг бошида,
Келинчак бор, ёр-ёр.

Келинчакнинг йўлига,
Гуллар сочай ёр-ёр.
Шу Наврўзда суйганимга
Кўнглим очай ёр-ёр.

Шунда олам мунаввар,
Бўлгусидир ёр-ёр.
Севишганлар шўх қунаб,
Кулгусидир ёр-ёр.

ДОИРАНИ ЧАЛИНГ, ЖОН МОМО

Доирани чалинг, жон момо,
Ўшнга тушин қиз бола.
Қиз боланинг сочига,
Ярашибди чучмома.

Сомса ёпдим ялпиздан,
Омонлиг-е, сомонлиқ.
Юз Наврўзни ўтказган,
Момоларга берайлик.

Наврўз кун қизларжон,
Ўсма баргин терайлик.
Сочга тақиб гул-маржон,
Қошга ўсма қўяйлик.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Ҳурматли Баҳодир Турсунов!

Сизни табаррук 65 ёшингиз билан мубораққад этамиз. Оилангиз, яқинларингиз бахтига доимо соғ бўлинг. Фарзандларингиз камолини кўриб юриш насиб қилсин.

Ҳурмат билан
оила аъзоларингиз.

МУҲТАРАМА ҚИЗМИЗ НАВРЎЗОЙ!

Сени бутун оила аъзоларимиз номидан энг кутлуг байрамимиз Наврўзи олам билан чин юракдан табриклаймиз. Яратгандан узоқ умр, бахту саодат тилаймиз.

Оила аъзоларинг номидан
Зоир ЖҲРАЕВ

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қунидаги ўқув курсларига тақлиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилик — 6 ой.

Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.

Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.

Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.

Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).

Тиббий массаж — 2 ой. Нуқтали — 1 ой.

Торт ва пишириқлар — 2 ой.

Торт олий курси — 1 ой.

Уйгур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.

Аёллар сартарошлиғи — 3 ой.

Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.

Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.

Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).

Гўзаллик салонига тайёрлаш — 1 ой.

Қаштачилик — 3 ой (машинада вышивка).

Тўқувчилик — 2-3 ой.

Инглиз тили — 3 ой, Рус тили — 3 ой.

Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.

Декоратив гул, сарпо қути ва саватлар ясаш — 2 ой, Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.

Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.

Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.

МУЛЖАЛ: Юнусобод дехон бозори бош тарафи ёрасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳўмза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МУЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи).

Яхши одам кўзидан маълум, яхши йил Наврўзидан

"ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ"

ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

олам тароватини кўз-кўз этгувчи фасл Наврўз байрами
муносабати билан бунёдкор халқимизни самимий
муборакбод этади!

*Она табиатнинг уйғониши инсон руҳиятининг тозарлиши
билан ҳалибармас бозлиқлигини бу гўзал айём яна бир бор
исботлаши азалдан аён. Шундай экан, урибу қутлуғ байрам
ҳар бир оилага шодмонлик, тинч-тотувлик ва
хотиржамлик ато этилиши
тилаймиз.*

**Наврўзи олам муборак бўлсин,
муҳтарам юртдошлар!**

ПАСТДАРҒОМ
ТУМАНИДАГИ
"ЎМСИ МОМ"
ФЕРМЕР ХУЖАЛИГИ
ЖАМОАСИ

**барча юртдошларимизни уйғониш,
яшарин фасли бўлмиш баҳорнинг
хосиятли ва кўркем айёми — Наврўзи
олам билан самимий муборакбод этади!**

*Бағанимизда гўзал ва бетакрор фасл бўлмиш
Баҳорнинг энг фусункор лаҳзалари бошланаётир.
Далаю боғларимиз, адиру тоғларимиз ўзгача либос киймоқда.
Буларнинг бари Ўлиббошининг шарофатидандир.*

**Юртимизнинг осмони мусаффо,
тинчлиги барқарор бўлсин!
Наврўз элимизга файз-барака олиб келаверсин!**

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚҶМИТАСИ, “СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН” ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ, БОЛАЛАР ВА ОИЛАЛАРНИ Қўллаб-қувватлаш асоциацияси

жамоалари азиз ва
муҳтарам юртдошларимизни

НАВРЎЗИ ОЛАМ

билан самимий муборакбод этади! Бу қутлуғ
байрам ҳар бир оилага тинчлик-тотувлик,
аҳиллик ва эзгуликлар бахшида этишини
тилаб қоламиз. Озод ва обод Ватанимиз
ҳамиша гуллаб-яшнайсин!

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚҶМИТАСИ ЖАМОАСИ

барча ватандошларимизни, шу жумладан, гўзал-
лик ва нафосат, меҳр-муҳаббат тимсолига қиёс-
ланган хотин-қизларимизни ҳам ушбу муборак кун
билан чин юракдан қўтлайди!

Сизларга миллий байрамимиз — Наврўзи олам
бир дунё қувонч ва бахту саодатлар бахш этсин,
азизлар!

РЕКЛАМА ЎРНИДА

ГЎЗАЛЛИК УЛАШИБ

Инсон ҳамиша табиатга талпиниб яшайди. Гулларнинг бе-
такдор гўзаллиги кўзни қувнатса, нозик ифорида дил яйрайди.
Гул ўстириб, атрофга гўзаллик улашаётганларни эса ҳамиша
эъзозлаймиз. Хусусий тadbиркор Муҳаббат Усмонова ҳам ўзи-
нинг камтарин меҳнатлари орқали юртимизнинг, маҳалла ва хо-
надонларнинг ободлигига ҳисса қўшаётган, одамларга гул ту-
тиб, гўзаллик улашаётган ҳамюртларимиздан бири.

— Ободлик инсон учун олий қадрият, — дейди у. — Юртимиз
фаровонлигига озгина бўлса-да ҳисса қўшиш учун тadbиркор-
ликни йўлга қўйганмиз. “Муҳаббат гуллари” хонадонларга файз
олиб кирса, маҳаллаларимизда кишин-ёзин яшиллик ифорла-
рини таратса, бо-
шимиз осмонга
этади. Манзарали
гулларимиз
кўчаларимизни
янада яшнатаёт-
ганидан мамнун-
миз. Ҳозирги
пайтда 500 га
яқин мева ва
манзарали кўчат-
лар етиштиряп-
миз.

“Мамлақати-
мизда аёлларга,
уларнинг тadbир-
корлигини ривожлантиришга кўрсатилаётган алоҳида эътибор
туфайли имкониятларимиз юзага чиқмоқда. Мақтанишмасу, ле-
кин озми-кўпми, ютқларга эришяпмиз ҳам”, дейди иш юритув-
чи Шахло Пулатова мамнуният билан.

корлигини ривожлантиришга кўрсатилаётган алоҳида эътибор
туфайли имкониятларимиз юзага чиқмоқда. Мақтанишмасу, ле-
кин озми-кўпми, ютқларга эришяпмиз ҳам”, дейди иш юритув-
чи Шахло Пулатова мамнуният билан.

“МУҲАББАТ ГУЛЛАРИ”

якка тартибдаги хусусий
тadbиркор юртдошларимизни
улуг айём —

Наврўзи олам

билан чин
юракдан
табриклайди!

Шундай яшар одатда одам

— Неварангизми? — Саҳо-
бат таниш аёл билан кўришар-
кан, секин сўради. — Бунча
асал бўлмаса бу қизча, ўғлин-
гизникими?

— Қизимники, турмуши
бўлмади, икки боласи билан
бизникида...

Саҳобат ҳайронлигини яши-
ролмади:

— Бир кўришганимизда ҳаёт-
лари яхши деган эдингиз-ку!

— Билмадим, кўз тегдими,
арзимаган сабаб билан ажра-
лади кетишди. Суд ажрим тўғри-
сида қарор чиқарганига ҳам
анча бўлди. Эшитишимизча, ку-
ёвимиз уйланаётган эмиш.
Қизим шу хабарни эшитганидан
бери йиллагани йиллаган. Унга
қараб мен ҳам сиқилиб кетдим.
— Хеч қанақасига уйлан-

дан кузатиб чиқишиб, роса ал-
қаб қолишди. “Ҳар ким ўзини-
ки билан бўлганига не етсин.
Невараларимизни жуда соғин-
ган эдик. Бағримиз тўлиб
қолди, қизим. Илоё, умрингиз-
дан барака топинг”.

Саҳобат тўғри қизнинг ота
уйига кириб келди. Улар “Ба-
рибир қизимизни қабул қилиш-
майди, қайтиб келади” деб
ўтиришган экан. Айниқса она-
си ўз хурсандчилигидан кўз
ёшларини тийламади...

Бундай хайрли ишларнинг
бошида турган ким экан, деб
ўйлапсизми? Бу аёл — **Сир-
дарё вилояти “Оила”
илмий-амалий мар-
кази раҳбари Саҳо-
бат Зуннунова бўла-
ди.**

ласида, гоҳ ўқув юртларида
қизлар тарбияси мавзусида, гоҳ
саломатлик масканларида аёл-
ларнинг саломатлиги қайғуси-
да, ҳатто гоҳ бозор-дўконлар-
да савдо маданияти хусусида
суҳбатлар уюштиради. Шу
зайлда аёлларнинг сирдоши,
яқин кўмакчисига айлана бора-
ди.

Саҳобат ўзгалар таълиминин
ҳам ўзиникидай қабул қилади.
Хузурига мадад истаб келувчи
билан қўшилишиб куйнади,
унинг муаммосини ҳал қилма-
ғунича тиниб-тинчимайди.

— Биз оила деганда кўпроқ
аёллар масъулиятига эътибор
берамиз. Улар билан ишлай-

ТОЗА ГУЛЛАР ЎСАЁТТАН ЮРТ

майди. Ахир иккита норасида
нима бўлади? Эртага уйингиз-
га ўтаман. Бу ишни шундай
қолдира олмаймиз, — Саҳобат
шаҳд билан гапирарди.

— Бўлар иш бўлган, энди
кеч, Саҳобатхон, фойдаси йўғ-
ов, — аёл афсус дегандек бош
чайқади...

Саҳобат эртаси куни эрта-
лаб ёнига икки нафар нуроний
онахонларни олиб ҳалиги аёл-
никига кириб борди. Келинча-
ни ҳам болалари билан олди-
га солиб, куёвникига жўнашди.
Оиладаги келишмовчилик са-
бабларини ўрганишди. Маъ-
лум бўлишича, қайнота сал
баландроқ овозда келинга
дашмон берибди. Буни кўта-
ролмаган келин куёви ишдан
келишини ҳам қутмасдан, бо-
лаларини олиб онасиникига
кейтиб қолибди. Куёвнинг жаҳ-
ли чиқиб, “Ўзи кетдими, энди
ўзи келсин. Уни ҳеч ким ҳай-
дамаган, мен ҳам, бошқам,
ҳеч ким бориб олиб келмайди”,
деб туриб олибди.

Икки томон ҳам ғурурлари-
ни синдиргиси келмайди. Шун-
дай қилиб оилар ўтади. Қараб-
сизки, бир куни йигит ажралиш
учун судга ариза беради. “Ота-
онамни, мени ҳурмат қилмай-
диган аёл билан яшолмайман”,
деган вақни тутиб олган йигит-
ни ҳеч ким қайтаролмади...

Саҳобат йигитнинг ота-она-
си билан суҳбатлашаркан, бу
пайтда болалар дадаларининг
пинжига кириб кетишган, бири
қўйиб, бири эркаланиб суйка-
ларди. Бу маҳзун ҳолатни
кўрган қайнонанинг ҳам юрак-
лари сел бўлиб окди. “Шу мун-
чокиналарни қандай кўзинг
қияди, болам”, деди кўзлари-
га ёш олганча ўлига. Саҳобат
бу ерга келмасларидан олдин
келин билан обдон гаплашган,
ҳаммасига ўзи айбдор эканли-
гини уқтирган, у ерга боргач,
хонадон соҳибларидан бирма-
бир кечирим сўрашини тайин-
лаган эди. Келин бу “вазифа-
си”ни қойилмақом қилиб уdda-
лади. Ўртадаги аразлар ариб,
гина-қудуратлар кўтарилди.

— Қани, ошхонангизни
ағалланг-чи, келинпошша, —
деди Саҳобат келинга қараб. —
Битта чой дамланг, ошига
қардорсизлар!

Ўзининг ўрганган рўзғори
эмасми, келин ҳам бирпасда
ишга киришиб кетди. Ҳамроҳ-
ларини олиб, Саҳобат ортига
қайтаркан, келиннинг қайнота
ва қайнонаси уларнинг орти-

Унинг кундалик иш
фаолиятида юқорида-
ги каби хуш-нохуш во-
қеалар тез-тез такрорланиб
туради. Саҳобат Зуннунова ки-
ришимлилиги, ташкилотчили-
ги, билимдонлиги билан кўпчи-
лининг эътиборини қозонган.
Уни тузуккина руҳшunos ҳам
дейишади. Айниқса узоқ йил-
лар Гулистон шаҳар ҳокими-
нинг Оила, оналик ва болалик-
ни ижтимоий муҳофаза қилиш
бўйича ўринбосари вазифа-
сида хизмат қилгани унинг одам-
лар билан янада яқинлашуви-
га сабаб бўлди.

Саҳобат Президентимиз-
нинг “Мен инсонни инсон қила-
диган ҳам, майиб-мажруҳ, бах-
тиқаро қиладиган ҳам оиладир,
деган гапни айтиб ўтган эдим.
Шу мулоҳазани давом эттириб
айтиш мумкинки, Худонинг
марҳамати билан оилани оила
қиладиган зот, бу Аёлдир.

Оилани ҳам, жамиятимизни
ҳам бирлаштириб, унга файзу
барокот киритадиган, хонадо-
нимизни меҳру муҳаббат, на-
фосат, эзгулик нури билан му-
наввар қиладиган зотлар ҳам,
аслида мўътабар оналаримиз,
мунис опа-сингилларимиздир”
деган сўзларини жон қулোগига
қўйиб олган. Қаҳрамонимиз
қаерда, қайси оилада бўлма-
син, ана шу пурмаёно сўзлар-
ни, аёлнинг оиладаги масъули-
ятини эслатиб ўтади.

Ҳар бир хонадон ўзгача бир
олам. Оила аёллардан бошла-
нади, тўғрироғи, у аёл замани-
да вужудга келади, мавжуд
бўлади ва давомийлик касб
этади. Ана шуларни ўйлаган
Саҳобат амалга ошириши ке-
рак бўлган ишларини такрор-
такрор ҳаёлидан ўтказарди. Бу-
лар аёлларнинг ҳуқуқий савод-
хонлигини ошириш, уларнинг
саломатлигини муҳофаза
қилиш, хотин-қизлар ўртасида
қонунбузарлик, ўз жонига қасд
қилиш ҳолатларининг олдини
олиш ва шу каби қатор кун тар-
тибдаги ишлардир. Бу каби
савобли юмушларни амалга
оширишда у албатта фаол аёл-
ларга суянади, жамоат ташки-
лотлари билан ҳамкорликда
иш олиб боради.

Турли тadbирлар, учрашув,
мулоқотлар ўз самарасини бе-
раётганидан Саҳобат қувона-
ди. У имкони борича кўпроқ ҳар
бир оилага кириб боришга
интилади. Шунинг учун ҳам
ишхонасида кам ўтиради. Гоҳ
маҳаллаларда оилалар маса-

миз. Аммо рўзғорбоши бўлган
эркакларнинг оиладаги ўрни
қандай? Болалар тарбияси
уларнинг қаттиққўллиги, назо-
рати қай даражада? Оиладаги
тинч-тотувлиқнинг барқарор-
лиги кўп жиҳатдан эркалари-
мизга боғлиқ эмасми? Ана шу
ларни эътиборга олган ҳол-
данги турмуш кураётган йигит-
ларимиз билан вилоят адлия
бошқармаси ҳамда ФХДё
бўлимлари қошида ташкил
этилган маслаҳатхонада суҳ-
батлар йўлга қўйилган. Муло-
қотларни бой ҳаёт тажрибаси-
га эга бўлган кекса отахон ва
онахонларимиздан бошлаб,
руҳшunosлар, педагоглар, тиб-
биёт ходимлари олиб бориша-
ди. Шундай гурунларни биз
жамоат жойларида ҳам ташкил
этаяпмиз, — дейди Саҳобат. —
Яна, айрим қузатувларимдан
шу нарсалар амин бўлдимки,
миллий қадриятлар қарор то-
пан рўзгорларда тотувлик,
ўзаро ҳурмат, андиша устувор
бўлади. Бундай оилалар бар-
қарор, файзли, барокотли.

“Бир болага етти қўшни
ота-она”, деган пурҳикмат ма-
қол бор элимизда. Қайси оила-
да, қайси маҳаллада тарбия
яхши йўлга қўйилар экан, шу
оила, шу маҳалла, шу мамла-
кат ҳамиша гуллаб-яшнайвера-
ди. Саҳобат Зуннунова бу од-
дий ҳақиқатни ҳеч қачон унут-
майди. Оила деган гулшанда
тоза гуллар ўсса, атрофини хуш
ифорлар тутайди, акси бўлса...

— Ахлатда ўсган гулдан
эҳтиёт бўлинглар, — дебдилар
донолардан бири.

— У қандай гул? — дея сўра-
шибди.

— Нобоп оилада ўсган фар-
занд.

Гарчанд у гул бўлса ҳам ўс-
ган муҳитида, бадбўй таралиб,
кўриниб туравераркан. Шунинг
учун ҳам озод ва обод Ватани-
мизда Президентимиз раҳна-
молиги остида оилалар обо-
длигига, келажак мевалари
етилаётган палаклар тозаллиги-
га эътибор берилаётганлиги
бежиз эмас. Бундай хайрли
ишларни амалга оширишда
Саҳобат Зуннунова сингари
жуда кўплаб фидойилар фаол-
лик кўрсатишмоқда.

Баҳор ХОЛБЕКОВА,
“Оила ва жамият”
муҳбири.
Сирдарё вилояти

...Она замин яшилликка бурканмоқда. Дунё кенгайиб кетгандек, кўнгиллар ўзгача завққа тўлади. Ариқлар бўйида ялпизлар ифори димоқни қитиқлайди. Боларилар гуллар атрофига парвона. Борлиқнинг уйғониш фасли, қадим Шарқ халқларининг муқаддас қадриятларидан бири бўлмиш шодмонлик куну — Наврўз айёми бу!

САМАРҚАНД ТУМАНИДАГИ “SAM ROS XOLOD”

**Ўзбекистон-Россия кўшма
корхонаси жамоаси**

юртдошларимизни, юртимиз фаровонлиги йўлида фидокорона меҳнат қилаётган барча соҳа ходимларини гўзаллик, меҳр-оқибат байрами — Наврўзи олам билан чин юракдан табриклайди!

Янги кун ҳар бир хонадонга файз олиб келсин. Йилимиз баракали ва хосиятли бўлишини Яратгандан тилаб қоламиз.

НАВРЎЗИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН АЗИЗЛАР!

Наврўзининг файзи, шукуҳи бўлакча. Йилбошини кўтаринки кайфиятда кутиб олиш халқимизнинг қадим одатларидан, анъаналаридан бирига айланган. Шу кунларда қаерга борманг, ерга гул уруғлари қадалган, кўчатлар ўтқазилган, маҳалла ва турар жойлар кўркем қиёфа касб этган. Бутун мамлакатимизда ободонлаштириш, бунёдкорлик ишлари қизғин паллага кираётир.

**КАТТАҚЎРҒОН ТУМАН ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
МУАССАСАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ
МЕТОДИК ТАЪМИНЛАШ ВА
ТАШКИЛ ЭТИШ БЎЛИМИ ЖАМОАСИ**

барча
юртдошларимиз,
қолаверса, баркамол авлод
таълим-тарбияси йўлида тиним билмай
ишлаётган, дунё тажрибаларини ўрганиб, мамлакатимизнинг
таълим тизимига янгиликлар олиб кираётган устоз ва мураббий-
ларни, шу соҳа фидойиларини ушбу қутлуғ айём билан самимий қутлайди!

**УЙҒОНИШ, ЯШАРИШ ВА ЯНГИЛАНИШ АЙЁМИ —
НАВРЎЗИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!**

**ТАЪЛИМ, ФАН ВА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИ
КАСАБА УЮШМАСИ КАТТАҚЎРҒОН ШАҲАР КЕНГАШИ**

халқимизнинг энг суюмли ва бетакрор тантанаси бўлган
Наврўз байрами билан ватандошларимизни чин дилдан қутлайди!
Йилбоши нафақат яшариш байрами, балки кўнгилларда меҳр-
мурувват туйғуларини уйғотадиган муборак айём. Янги кун барча
оила ва хонадонларга тинчлик-хотиржамлик, фаровонлик улашсин.

**КЎКЛАМНИНГ ГУЛЛАРГА БУРКАНГАН АЙЁМИ —
НАВРЎЗИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН, АЗИЗЛАР!**

Наврўз куни одамлар ота-онаси, яқин кишилари, йигитлар унашилган маҳбубалари билан дийдорлашганлар

ГУЛНОРАНИНГ ҲИКОЯСИ:

— Уч қиз, бир ўғилнинг она-симан. Ёшлигимда келинликнинг бахтли дамларидан кўра захматлари кўпроқ зиммамга тушган. Келинчак бўлганимда илк уч-тўрт ойни ҳисобга олмганда, қишлоқ ҳаётининг юмушларга тўла гирдобига қоришиб кетганман. Эрта тонгда туриб, нон ёпишу супур-сидирлар, беш-олтита сигир соғиб, сут-қатиғини саранжом қилиш бир нави энгил ишлар ҳисобланса, ҳовлидаги катта чорбоққа эрта баҳордан турли дон-дундан тортиб, сабзавот экинлари экиш ҳам биз аёллар зиммасида эди. Ҳомиладор бўлиб, кўнглим нимани тусанганию, нима еб, нима ичганимни эс-лолмайман.

Нимадан азият чексанг, шу нарсадан фарзандларингни аягинг келаркан. Болаларим, айниқса қизларимни бундай оғир шароитда яшашларини хоҳламас эдим. Бунинг учун жон-жаҳдим билан ҳаракат қилганман. Катта қизимни шаҳарга узатдик. Бироқ, қишлоқ шароитида уфайган эмасми, у ердаги катта ҳовлининг пасту баландига кўникиши жуда қийин бўлди. Мен энгил деб ўйлаганим шаҳар шароитининг ҳам ўзига хос мураккабликлари бўлар экан. Қайнотаси катта лавозимда ишлагани учун деярли ҳар куни уйда меҳмон қуттишди. Келди-кетди шунчалик кўпки, қизим бечоранинг қўли ювди-чайдидан бўшамай қолди. Ойлаб бизни кўришга келолмасди. Ҳар бир идишни ўз ўрнида ишлатишдан тортиб, оила аъзоларининг ҳар қайсига алоҳида овқат пишириш, ҳамманинг кийими, ҳатто даст-рўмолгача дазмоллаш унинг зиммасида. Дангиллама уйнинг чангарларини артиб, қунига тоза-лаб чиқишининг ўзи бўлмайди, ахир. Буларнинг баридан безор бўлган қизим охири аразлаб келадиган, у уйда яшамайман, дейдиган одат чиқарди.

Қизимга сабрли, оғир-босиқ бўлишни маслаҳат берганим билан кўриб турибманки, меҳнатдан эзилиб кетаяпти. Шу орада иккита фарзандли бўлди. Кўёвим болаларига жуда меҳрибон, қизим аразлаб келса шу қуниёқ келиб олиб кетаман, деб туриб оларди. Қизим

Бесабаб товонга тикон кирмас, дейдилар. Ҳаётдаги ҳар бир воқеалик бир-бирига чамбарчас боғланганини ва у инсон тақдирида турли кўринишларда тинимсиз такрорланишини кўп ҳам таҳлил қилавермаймиз. Турмушимизда учраб турадиган нохушликлар эса ўзимизнинг аввалги хатоларимиз туфайли юзга келганини афсуски, анча кеч англаймиз.

БИРИ КАМ ДУНЁ

кўнмаса, бизникида ётиб қоларди. Очиғи, уни ётиб қолишга ундаб, кўпроқ ўзимизга боғлашга уринганман. Бу аҳволни кўрган қудам ёшлар алоҳида яшашсин, дея шаҳар чеккасидан икки хонали квартира олиб берди.

Муаммо кейин бошланди. Отасининг паноҳида яшаб ўрганган кўёвим рўзгорни эплай олмай, қунига жанжал чиқарадиган бўлди. Ота-онаси эса атайлаб булардан хабар олмайди. Чунки орада қанча пасту-баланд, қаттиқ-қуруқ гаплар ўтди. Охир оқибат қайнонаси қизимни ёмон кўриб қолди. Фақат эркак қудамнинг юзидан ўтолмай ўғлини ажратиб юборишдан тийилди...

Иккинчи қизимни ўзимизнинг қишлоқда яшайдиган бир йигитга узатдик. Кўёв ўқимишли, меҳнаткаш, ҳаракатчан эди. Оилада тўнғич фарзанд бўлгани учун, ўзи ўқиб, ўзи пул топиб, ҳатто ота-онаси, икки ука ва бир сингилнинг ташвишларини ҳам ҳал қилар, рўзгорни ўзи тебратарди. Тўйдан сўнг олти ой ўтмай қизим эрини алоҳида яшашга мажбур қила бош-

лади. Қачонгача ота-онаси ва укаларини деб яшайди, ўзимизнинг ҳам алоҳида уйимиз, машинамиз бўлиши керак. Иккаламиз биргаликда ишласак, рўзгоримиз бекаму кўст бўлади, дея турли режалар тузади, орзулайди. Унинг орзуларига ҳавасим келади, ўзи мустақил ишлаб, эркинроқ яшашни истайди, қандай яхши, дея уни рағбатлантираман.

Шу орада қизим хархаша қилавергач, кўёвим туман марказидан бировнинг уйини ижарага олди ва алоҳида яшаймиз, деб чиқиб кетишди. Кўёвимнинг отаси касалманд, оғир ишга ярамайдиган, ногирон киши эди. Укаларининг бири ҳам нимжонроқ бўлиб, кўёвим шу укасини жуда яхши кўрар, доим унинг соғлигига қайғуриб юрарди. Қизим билан иккала-си алоҳида чиқиб кетишгач, булар боқувчисиз, фақат қудамнинг нафақаси билан кун кечириб қолишди.

Қизим билан кўёвим эса ҳали тенгқурлари оилали бўлар бўлмас алоҳида ҳовли-жойли бўлишди. Қизим кимнинг уйида яхшироқ нарсани кўрса,

шунга ҳавас қилиб, ўттиз-қирқ йиллик рўзгордек ҳамма нарсасини бутлаб олди. Учта боласи бор. Ёгани олдида, емагани кетида. Бироқ...

Ростини айтсам, шу қизим билан гаплашгим келмайди. Чунки ҳасрати ҳеч қачон тугамайди. Ҳеч нарсасига тўймайди. Ҳамма яхши нарсалар уники бўлиши керак. Энди эса кўёвингиздан ажраб қолаялман деб ташвишланади. Сабаби, охириги икки йилда кўёвим ичкиликка берилган. Маст бўлиб хотинини ҳақоратлаб, уриб, кўчага ҳайдайдиган одат чиқарди. "Сен мени ота-онамдан айирдинг, уларни мен боқишим керак, укамни мендан бошқа суянадигани йўқ эди, қариндошларим ҳам менинг устимдан кулиб юришибди, "хотин кули" эмишман. Сенга эргашган, менинг ўзим аҳмоқман. Сенинг нимангни яхши кўрган эканман, дунёдаги энг совуқ, очкўз ялмоғиз экансан-ку", деб уришармиш.

Бир-икки марта бориб, кўёвимнинг танобини тортиб қўймоқчи бўлдим. "Нега урасиз, нимаси ёқмай қолди, қайси бир ишингизни бажаролмапти, бунақа пазанда хотинни қаердан топасиз, ахир ҳамма иш қўлидан келса, айтнинг, нима айби бор?", дедим. Кўёвим эса чуқур хўрсиниб, "Ҳеч нарсаси қўлидан келмаса ҳам онамнинг қўлига сув қуйиб, дадамга сид-қидилдан чой қуйиб бериб ўтирганида, тили узилиб тушса ҳам дадажон, аяжон деганида бўларди", дея жавоб берди. Шунда ўзимнинг уйимдаги келиним кўз олдимга келди. Келиним, кўз тегмасин, аяжон, деганида жонимни бергим келди. Шуни эслаб, лабимни тишладим.

Бу орада катта қизимнинг қайнотаси саломатлиги ёмонлашиб, ишдан бўшади, невараларини кўмсаб бир-икки марта катта бошини кичик қилиб қизимникига ўзи келиб-кетиб

юрдию, тўсатдан оламдан ўтди. Отасининг ўлими катта кўёвимга ёмон таъсир қилди, қизимни уриб, сўка бошлади. Эримнинг ҳай-ҳайлашига қарамай, кўёвим билан бир неча марта ўзим жиддий гаплашдим. Энг ёмони, кўп вақт ўтмай, кўёвим қизим билан ажрашиб кетди. Ҳозир қизим шаҳар чеккасидаги ўша икки хонали, таъмирсиз, гоҳ иссиқ, гоҳ совуқ сув чиқмайдиган уйда икки бола билан яшайди.

Тунов куни иккинчи қизимнинг уйига борсам ишдан келиб, овқат ҳам қилмай бўзра-йиб ўтирибди. Болаларини боғчадан ҳам олмаган. Нимага бундай ўтирибсан, десам, "Аяжон, менинг ҳамма нарсам бор, бироқ ҳеч нарсам йўқ" деб йиғлайди. Унга шукр қилиш кераклигини айтсам, нимага шу гапни илгари айтмагасиз, дейди. Дикқатим ошиб бир аҳволда уйга келдим. Келиним ош дамлаган, кенжа қизим билан шакароб қилиб ўтиришган экан. Отаси эса неварамни кўтариб олганди.

— Ана бувижон келдилар. Сизсиз томоғимиздан ўтмай турувди, — деди мени кўриб.

Шунча йиллик умр йўлдошимнинг томоғидан менсиз овқат ўтмаганини эшитиб, бирдан қушдай энгил тортидим. Қизимнинг уйдан ҳаф бўлиб келганим ҳам эсимдан чиқди. Шу тобда ташвишимга елкадош шундай одам доим ёнимда бўлиши учун ёшлигимда бошимдан ўтказган ҳамма қийинчиликларга яна бошқатдан чидашга, уларни яна бошдан кечиришга-да тайёр эдим. Агар мана шу нарсани олдинроқ ил-фаганимда эҳтимом, қизларимнинг тарбиясига ҳам бошқачароқ ёндашган бўлармидим...

Фарзандларига яхшилиқни раво кўрмайдиган, уларга имкон ва шароит яратиб беришни истамайдиган онанинг ўзи йўқ. Аммо инсон ҳаётда ўз ўрнини топиши, ёнида доим азиз одамлари бирга бўлиши учун, уларни йўқотмаслик учун ҳаловатдан-да воз кечиб, улар учун ғамхўрлик қилиб яшаши керак экан.

ОйнуР УМАРОВА

Наврўзнинг хуш насимлари кўнглимда яшашга иштиёқ уйғотади. Дунё яшаради.

Қалблар кенгликларга талпинилади. Осмон мусалфолатади. Шабнат янада ғирғир олади. Қуёшнинг Заминга синиб кетган нуфлари ғалаб ва майсалар тимсолида яна кўкка бўй бўзади. Оламни янгидан кашф этаётгандек юраклар ҳайратдан ҳафтиқлади. Одамнинг руҳияти янгиланади. Бутун бориқда буюк янгиликлар ҳаёти бошланади. Демак, юртимизга ҳайр-баҳа, тўқимлик фасли Баҳор айёми ~ Наврўз кўриб келаятир.

САМАРҚАНД ШАҲРИДАГИ
«СИЁБ ДЕҲҚОН БОЗОРИ»масъулияти чекланган жамияти
жамоаси

Ватанимиз аҳлини ушбу
муборак байрам билан самимий қутлайди!
УЙҒОНИШ ВА ЯНГИЛАНИШ АЙЁМИ
БАРЧАМИЗГА ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

РЕКЛАМА

Орасидан гап қочган одамларни, уришган эр-хотинларни эл огалари Наврӯз кун и яраштириб қўйишган

БУКЛАНУВЧАН КОМПЬЮТЕР

Газета-мизнинг аввалги сонларида дунёнинг турли мамлакатларида ноанъанавий тарзда чоп этиладиган, масалан, қоронғида ҳам ўқиш мумкин бўлган, рангларини ўзгартирувчи гаройиб газеталар ҳақида ўқигандингиз. Бу гал эса компьютерлашган газета ёки газета кўринишидаги компьютер ҳақида муҳтасар маълумот келтирамиз.

Ҳозирги замонни технология даври деймиз ва бу эътироф тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Деярли, ҳар кун замонавий технология маҳсулотларининг янги турлари ихтиро қилинмоқда, ҳеч бўлмаса янги бир дастур ишлаб чиқилмоқда.

Жумладан, ҳар қандай китобларнинг компьютерлашган варианти ёки бўлмаса, компьютерлашган китобларни кўрсак, бунга оддий ҳолдек қараб, ажабланмай ҳам қўйдиқ. Яқинда олимлар газетхонлар учун қулай бўлган янги газета лойиҳасини таклиф

қилишди. У нафақат газета балки, ундан компьютер сифатида ҳам фойдалана бўлади. Янги компьютер кўринишидаги ушбу замонавий газета "Ролл Ми" (Roll Me) – деб номланади.

Бу барча газетхонлар учун янгилик. "Ролл Ми"ни газетакдек буклаб юрасиз, очганингизда эса, худди компьютер экран пайдо бўлади. Ундан хоҳлаганингизча маълумот оласиз. Мазкур компьютернинг юқори қисмига махсус қуёш панели ўрнатилган бўлиб, уни митти дастагидан секин тортиб ташқарига чиқарсангиз, ўша мослама орқали компьютер қуёш нуридан қувватланади. Бу компьютер-газета билан ҳеч қачон ўзингизни нуқулай ҳис қилмасиз. Уни хоҳлаган жойингизда, уйингизда, метрода, билим масканингизда ва ҳатто ишда ҳам ўқиш имкониятигиз мавжуд.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

ҚИЗИ БОРНИНГ ДАРДИ БОР

— Тошкент вилоятидан кўнғирок қилаяпман. Сиз билан турмуши бузилган қизимнинг тақдири ҳақида суҳбатлашмоқчи эдим.

— **Марҳамат, эшитамиз.**

— Диёрнинг ёши 27 да. Қўшни қишлоқда яшайдиган йигитга узатгандик. Икки ёш бир-бирини ёқтириб оила қуришганди, афсуски, бир йилгина яшаб, кейин ажралишди.

— **Улар бир-бирини ёқтириб турмуш қурган деяпсиз, нега унда ажралишди?**

— Қизимнинг қайнонаси оламдан ўтганига анча бўлувди. Оилани асосан қайнонаси бошқаради. Тўй бошидаям у киши турдилар. Аввалига бинойидек кўринганди, кейин билсак, келин-куёвнинг ўртасига бўлар-бўлмас ара-лашаверди. Диёра бўйи этган сингилларини ўйлаб, "Майли, нима бўлса-да, яшайман", деб ҳаммасига чидади. Биринчи фарзанди туғилмасидан нобуд бўлди. Ўғли қолиб, қайнонаси қизимга ҳамма айб сенда, деб бақирибди. Туғруқхонадан чиққач, кўргани борсак, "Бу касал қизларининг аввал даволатиб, кейин турмушга берсанглар бўлмасмиди, менга соппа-соғ келин керак, обкетинглар" деса бўлади. Бу гапларни эшитган, дадасининг қон босими кўтарилиб кетди ва жаҳл устида "Сенларга хўрлатиб қўядиган қизим йўқ, судга ариза беринглар, ажрашади вассалом" деб чиқиб кетди.

Қиз тарбиялаб ўстирганлар билади. Қизи борнинг дарди бор дейдилар. Ўзлари хатоларини тушуниб қайтиб келар деган умидда икки йилча кутдик. Яқинда эшитдик, куёвимиз бошқага уйланибди. Нима қилайлик, бу ёғи ўзбекчилик, маҳалла-қўйдан уялсан киши. Охири сизларга мурожаат қилишга мажбур бўлдим.

Диёра қўли гул чевар. 35-40 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳри ёки вилоятда яшайдиган йигит бўлса узатамиз.

**МОХИРА хола,
Тошкент вилояти.**

ЎЗИМНИ ЎЙЛАМАБМАН

— Бухородан келдим. Ёшим 32 да. Оиладан тўнгич фарзандман. Отам ичкиликка берилгани сабабли рўзгорининг

каму-қўстани тўлдириш кўпроқ менинг зиммамда бўлган. Қўлимда яхшигина хунарим бор. Попоп тўқиш билан шуғулланаман. Турли хил фирмаларда ишлаб, топган маошимга укамни уйлантирдим, синглимни узатдим. Ўзим ҳақимда ўйлашга вақт ҳам, имкон ҳам бўлмади. Мана энди ўзим туғилиб ўсган уйгаим сиғмай қолдим. Укам ҳар икки гапининг бирида, "Қачон турмушга чиқасиз?" деб қўймапти. Аввалига ундан хафа бўлдим. Бир ёмонликнинг яхшилиги бор, деб бежизга айтишмаган. Укамнинг турткиси сабаб "Бахтли бўлинг"га мурожаат қилаяпман. Кош-

Бахтли бўлинг

кийди, сизларнинг ёрдамингиз туфайли бахтим очилса, бошим осмонга етарди. 40 ёшгача бўлган Тошкент шаҳрида яшовчи, уй-жойи, касб-хунари тайин, уйланиб ажрашган эркак билан оила қурмоқчиман.

**ҲАМИДА,
Бухоро вилояти.**

КЕЧИККАН РАҲМАТ

Хонамизга аввал бир эркак ва бола кўтарган аёл кириб келди.

— Исмиим Муҳаммад. Бу эса турмуш ўртоғим Гулноҳорхон. Оила қурганимизга 12 йил бўлди. Бизлар шу газетанинг "Оила бўлими" орқали танишганмиз. Аввалига роса иккиланувдим. Чунки

фарзандли бўлиш, бўлмаслигимдан ҳавотирланардим. Чунки ўзим ҳам 13 йил аввал аёлим билан бефарзандлик туфайли ажрашгандик. Аниқ эсимда, бу ерга 2000 йилнинг 10 сентябрь кунининг бир истихоло билан келганман. Ишонасизми, энди ҳар йили оиламиз билан шу санани алоҳида нишонлаймиз. У маҳаллари кўпчилик рақам орқали бир-бирини излаб толарди. Мен ҳақимда эълон чоп этилган, андижонлик Гулноҳора деган аёлнинг тақдири ҳақида ўқиб қолдим. Унинг уй манзилини тахририятдан олгач, уларнинг қишлоғига бордим. Сўраб-суриштириб топдим, кутубхонада ишларкан. Танишдик, турмуш ўртоғи оламдан ўтгач, бир нафар кизчаси билан акасининг қўлида ёлғиз қолган экан. Шундан сўнг мен уйимга қайтиб келгач, ота-онам билан маслаҳатлашдим. Улар Андижонга бориб келишди, розилик билдирилгач, олиб келдим. Қизалоқ ҳам менга жуда ўрганиб қолди. Оллоҳнинг қарам кенг экан, Шахризоданинг ортидан Гулноҳорхон кетма-кет икки-та ўғил кўрди. Дунёда мендан ҳам бахтлироқ ота борми энди деб шукрона айтардим. Шерзодхонимиз 8 ёшда, Ихтиёржон эса иккига тўлди.

Умр йўлдошининг ҳайрат ҳаяжон билан айтаётган гап-сўзларини жимгина эшитиб турган Гулноҳорхонни ҳам секин суҳбатга тортидик.

— Биз Муҳаммад ака билан оила қургач, атрофимизда ҳар хил гап-сўзлар бўлди. Ана энди битта бола билан қолиб кетсан, бу одамдан бошқа фарзанд кўролмайсан, деб ўзларича фол очганлар уялиб қолишди. Мен хўжайинга неча марта айтардим, "Агар Тошкентга йўллимиз тушиб қолса, албатта "Оила ва жамият"га қирайлик, деб. Мана, кеча бир тўй баҳонасида келувдик, кеч бўлса ям раҳматимизни айтиб кетайлик сизларга! Агар шу газета сабабчи бўлмаганида ким билади, иккимиз икки ёқда хали ҳам сарсон у саргардон юрардик-да, тўғрими?"

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

КЎКЛАМ КЎКАТИ

Баҳор фаслида турли хил кўкатлардан истеъмол қилиб туриш жуда фойдалидир. Айниқса, отқулоқ ўзининг витаминларга бойлиги билан бошқа кўкатлардан ажралиб туради. Бу ўсимлик халқ табobatiда кўплаб касалликларга даво сифатида қўлланилади.

Унинг таркибида С, В, К витаминлари, каротин, эфир мойлари, органик кислоталар, минерал моддалар, яъни, кальций, магний, темир, фосфор мавжуд. У милк касаллигига, авитаминозга, анемияга даводир. Бундан ташқари унинг кўп микдордагисини сурги дори ўрнида, камроғини эса ич қотирадиган дорилов сифатида қўллаш мумкин. Ошқозон касалликларида, айниқса, гастритда кислота микдори камайиб кетса, меъда ширасининг фаолияти яхшиланишига самарали хизмат қилади. Халқ табobatiда илдири ва баргидан тайёрланган дамбама қон тўхтатувчи ва яллиғланишга қарши омил сифатида тавсия этилади.

Отқулоқ жигар, ичаклар ва ўт-қопи фаолиятини яхшилайди. Овқатдан заҳарланганда, бурундан қон кетганда, бел оғриғида ҳамда ревматизмда ундан тайёрланган дамбама ичилса, яхши натижа беради. Бавосилга, ошқозон-ичак касалликларига, қуланж (колит)га, энтероколитга қарши дорилов дамбама тайёрлаб қўлланилади.

Табиат — дорихона

■ **Сийдик йўллари шомоллаганда** уйқудан олдин отқулоқ дамбамасидан тайёрланган ваннада ўтириш тавсия этилади. Бунинг учун 500 гр. отқулоқни 1 литр сувга солиб, паст оловда 10 дақиқа қайнатилади. Сўнг 36 даражали сув солинган ваннага қуйилади. Ушбу муолага 8-10 дақиқа қабул қилинади.

■ **Ангинага ҳамда безгакка қарши** янги узилган отқулоқ барглари олиниб, яхшилаб оқар сувда ювилиб, суви силкитилади. Майда қилиб тўғраб, ёғоч қошиқда эзилади. Тўрт қават донадан ўтказилиб, эмаль идишга солиб, 3-5 дақиқа қайнатилади. Ушбу дамбама 1, 2 ош қошиқдан 3 маҳал овқат пайтида истеъмол қилинади.

Бирок эсда тутинг! Отқулоқ бир қанча касалликларга даво бўлишига қарамай, буйракдаги тошни қўзғатиб юбориши мумкин. Шунингдек, ичак ва буйраги шомоллаганларга, ошқозондаги кислота микдори қўлайиб кетганларга, ошқозон яраси борларга, хомиладор аёлларга, ўн икки бармоқ ичак касалликларига тавсия этилмайди.

Шу туфайли отқулоқни қўллашдан олдин мутахассис билан маслаҳатлашган маъқул.

**Латофат САБДУЛЛАЕВА
тайёрлади.**

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Пиёзни қовуришдан олдин унга булаб олинса, у тезда қуйиб кетмайди.

Ғижим бўлган бўйинбоғларни ичига қайноқ сув солинган уч литрлик банкага ўраб қўйсангиз, яна аввалгидек текисланади.

Компьютер қаршида кўп ўтиради-ганлар ёки ёруғлига таъсирчанлар тез-тез жигар истеъмол қилиб туриши лозим. Шундай усул билан кўзларни зарарланшдан қаслаш мумкин.

Пар ёстиқларга эътиборсизлик оқибатида аллергия касалликлар келиб чиқиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун ёстиқни ҳар кун эрталаб яхшилаб қоқиб, шамоллатиш ва йилига 3-4 маротаба 60°C даражадаги иссиқ сувда ювиб туриш керак.

Агар лаб бўёғи сурилгач, бир соат ичида ўчиб кетса, демас сифатсиз хисобланади. Бундай бўёқлар саломатлигингиз учун зарарли. Гарчи ҳозир билимга ҳам барибир кейинчалик салбий таъсири сезилади. Шу сабаб бундай лаб бўёғидан воз кечган маъқул.

Ёғли идишларни бироз сирка қўшилган сув билан тозаласангиз ишингиз енгилроқ кечади.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

Севинч бағишлайсан кексаю ёшга,
Наврўзжон, бу йилги келишинг бошқа

ДЕВОРИ ЙЎҚ ҚЎШНИЛАР

Сарлавҳани ўқиб, беихтиёр йўғ-э, нахотки, дейишингиз табиий. Рост. Ишонмайсизми? Зангиота тумани Кўксарой қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли Чигатой маҳалласида яшовчи Омон ота Суннатова хонадонига кириб борганимизда, аввалига, бу ҳовлида ака-укалар яша-са керак, деган ҳаёлга бордик. Сабаби, икки қўшни ҳовлининг ўртасида тўсиқ йўқлиги бизни ҳайратга солганди.

— Омон ака билан Ортиғали Тожиёв хонадонига маҳалладошларимиз ҳавас қилишди, — дея изоҳ берди бизга ҳамроҳлик қилган маҳалла маслаҳатчиси Махбуба Жўраева. — Улар мисолида узокдаги қариндошдан, яқиндаги қўшни яхши, деган ибратли мақолнинг исботини кўраман.

Оиланинг катталари бир-бирларига меҳр-оқибатли, шунинг учун болалар ҳам аҳил-иноқ бўлиб кетишган. Бирор марта Омон аканинг неваралари билан Ортиғалининг болалари ўртасида гап-сўз чиққанини эшитмадим. Бир-бирларидан яхшиликларини аямайди. Омон аканинг келинлари иссиқ нон ёпса, иккитасини дастурхонга ўраб Ортиғали-нига олиб киришди, Маъмураҳон ҳам тансиқроқ таом пиширса, қўшнисига илиниб туради. Яширишинг ҳождати йўқ, баъзида бир қарич ерни деб юз кўрмас бўлиб кетаётган, судма-суд талашиб-тортишиб юрган ака-укалар ҳам борлигини эшитяпмиз-ку, тўғрими? Ана шуларга бундай баргикенг қўшниларни намуна қилиб кўрсатиш керак.

— Ортиғалининг отаси, раҳматли Тўлаш ака билан кўп йиллик қадрдон қўшни бўлганмиз, — дейди Омон ота ёшлик даврларини эслаб. — Аммо ҳеч қачон ўртага девор тортиш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаганмиз. Отам раҳматли ҳовли олма, қўшни ол, деб бежизга айтишмаган, деган нақлни кўп такрорлардилар. Бутун умр шу мақолга амал қилиб яшадим. Ортиғалининг отаси Тўлаш ака иккалаимиз келишиб, кўчага тут экиб қўйгандик. Болалар шу тут мевасини еб, соясида ўйнашди. Бизга яна нима ке-

рак? Ахир инсон бу дунёга молу давлат ё қорин гамида келмайди, алал оқибат унинг изидан савобли ишлар қолиши керак-ку!

Омон ота билан раҳматли Муҳайё ая тўрт ўғил, икки қизни тарбиялаб вояга етказишди. Қизларини узашиб, ўғилларини уйлантиргач, алоҳида қилишга шошилишмади. Ака-укаларнинг бошини бир жойга қовуштириб, бир қозонда овқат ейишга ўргатишди.

— Бу хонадонга келин бўлиб келганда 18 ёшда эдим, — дейди Омон отанинг кенжа келини Шоира Суннатова. — Тўрт келин ҳам бир ҳовлида яшаб, битта қозонда овқат пиширишди, битта тандирда нон ёпиларди.

Ҳаммамизнинг тоғганимизни қайнонам раҳматли жой-жойига қўйиб ишлатарди. Уйимиздан меҳмон аримасди. Иссиқ нон ёпганда, қўшнига узатмасак, томоғимиздан ўтмасди.

Ҳозир ҳам уйимизда бир бош сигиримиз бор. Кунига ўн литрча сут беради. Тўрт коса қаймоқ олсак, уч косасини болалар, ўзимиз есак, бир косасини меҳмонга деб олиб қўямиз. Мен келинлик, оналик, бекалик сирларини қайнонамдан ўргандим. Уйга келган меҳмонни қандай кутиб олишдан тортиб, кўрпачаларни қандай солишгача эринмасдан ўргатдилар. "Меҳмонхонага кирган одамнинг кўзи биринчи навбатда кўрпачаларга тушади қизим. Шунинг учун ҳар доим таҳмонингизда келди-кетди учун алоҳида кўрпачалар турсин. Уни болаларингизни тағига тўшаманг. Овқат қол-

2013 — ОБОД ТУРМУШ ЙИЛИ

диқлари, тўкилган чой доғлари хунук қилиб кўрсатиши мумкин. Дастурхонга энг аввало нон келтириб қўйинг", деб насиҳат қилардилар. У киши айниқса, қиз неваралар тарбиясига алоҳида эътибор берарди. Мана бугун ўзим ҳам қайнона бўлдим. Ўғлимни уйлантирдим, қизимни узатдим. Онажоним берган тарбиялари сабаб қудаларимдан раҳмат эшитапман.

— Тўрт ўғилни тарбиялаб, эл орасига қўйиш осон бўлмади, — дейди Омон ота сўхбат мавзуси болалар тарбиясига қаратилганидан сергак тортиб. У вақтларда фермада ишчи бўлиб ишлардим. Агар бирортаси вақтини беҳудага сарфлаб, бемаъни ишлар қилганини кўрсам ёки онасидан эшитсам, бақирчақир қилиб ўтирмасдим. Ўша кун кечки овқатни емай кўя қолардим. Хафа бўлганимни шу йўл билан билдирардим. Ҳозир икки ўғлим билан бир ҳовлида яшаймиз. Бирда тўрт, иккинчисидан уч нафар фарзанд бор. Томорқадаги экинларни невараларимнинг ўзлари экишди. Қуз оҳирларида томорқага саримсоқлиёз, кўк пиёз, қулупнай экиб қўйгандик. Киш ичи ош-овқатимиз кўкдан аримади. Қўшнимиз Ортиғалининг касби қасосб бўлгани учун чорвачилик билан шуғулланади. Қишда уларнинг ерлари бўш бўлади. Мана баҳор келиб улар ҳам экин-тикинни бошлашди. Томорқасига нима экса маслаҳатлашди. Фарзандлари ҳам меҳнаткаш болалар. Бизникида бирор ҳашарбоп иш чиқиб қолса, дарров ёрдамга чиқишди. Барака топишсин. Оилада ота меҳнаткаш бўлса, болалар ҳам уздабурон бўлиб улғаяди.

Ўзбекона урф-одатлар бўлими аҳил-иноқлик, самимийлик, меҳмондўстлик каби ришталарни асраб-авайлаб ёшлар қалбига ҳам синдириб яшаётган Омон ота мисолида биз қўшничилик минг йилчилик деган ҳикматли иборанинг ҳаётий исботини кўрдик. Ўлкамизда Наврўз шуқуҳи кезиб юрган ҳаззаларда чигатойлик қўшнилardan ҳар қанча ибрат олсак арзийди. Бир пайтлар отамизнинг жондай қадрдон, онамизнинг сирдош дугонаси бўлган, бугун кексалик туйғайли тўшақда ётиб қолганларни бир коса таом, бир оғиз ширин калом билан йўқлайлик. Ёшлик қилиб қимнингдир кўнглига озор бериб қўйган бўлсангиз тезроқ ундан узр сўрашга шошилинг. Яқиндагина кўзи ёриб, она бўлган қўшнингизнинг эшиги-га бир бор бош суқиб, уни оналик бахти билан табрикланг. Ахир бу дунёда дийдор ганимат, азизлар!

Нигора РАҲМОНОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.
Суратларни
Назира БОЙМУРОДОВА олган.

БИТТА ОЛТИН, ИККИТА БРОНЗА

Филиппинда бокс бўйича ёшлар ўртасида яқунланган V Осиё чемпионатида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси бир олтин, тўрт кумуш, икки бронза, жами етти та медаль жамғариб, умумжамоа ҳисобида кучли учликдан жой олди.

Терма жамоамиз аъзоларидан беш нафари финал жанглирида қатнашди. Ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони Ойбек Шарипов 91 килограмм вазн тоифасидаги ҳал қилувчи жангда Козогистон чемпиони Ойбек Эрметов устидан 16:12 ҳисобида ғалаба қозониб, Осиё чемпиони, деган шарафли номга сазовор бўлди.

Истеъдодли боксчиларимиз — ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони Акмалбек Қосимов, жаҳон чемпионати кумуш медаль совриндори Исроил Мадримов, мамлакатимиз чемпиони Улугбек Мубинов ва умидли спортчи Миразизбек Мирзахалилов шохсупанинг иккинчи поғонасидан жой олди.

Қатор халқаро турнирлар ғолиблари — Нурсултон Нишонбоев ва Анвар Туропов терма жамоамиз ҳисобига биттадан бронза медаль келтирди.

МУРОДЖОННИНГ ИККИНЧИ ОЛТИН МЕДАЛИ

Ҳиндистоннинг Дехли шаҳрида ўтган велоспорт бўйича Осиё чемпионатида ҳамюртимиз Муроджон Холмуродов иккинчи мартаба шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

Осиё велоспорт конфедерацияси томонидан ўтказилган мусобақада 35 мамлакатдан 760 нафардан зиёд спортчи совринли ўринлар учун куч синашди.

Муроджон Холмуродов дастлаб велолоссе бўйича 40 километр масофага ўтказилган бахсларда олтин медални қўлга киритган эди. 156,2 километрлик якуний пойгада ҳам маррага биринчи келди. М.Холмуродов бу масофани 3 соат 33 дақиқада босиб ўтиб, асосий рақобатчилари — эронлик Арвин Муаззани Гударзий ва қозогистонлик Осиё чемпиони Андрей Мизуровни ортада қолдирди.

ЭРМАТОВ АВСТРАЛИЯГА УЧИБ КЕТДИ

Ўзбекистонлик ФИФА рефериси Равшан Эрматов ЖЧ-2014 саралаш 4-босқич 7-туридан ўрин олган Австралия — Уммон учрашувини бошқариш учун 18 март кuni Австралияга учиб кетди.

26 март, сешанба кuni ЖЧ-2014 саралаш 4-босқич «В» гуруҳи 7-тур учрашувлари доирасида Австралия терма жамоаси ўз майдонида Уммонни қабул қилади. Ушбу ўйинни Равшан Эрматов бошчилигидаги ҳакамлар бригадаси бошқариб боради.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

NUGA BEST

Шарқ халқларининг
энг қадимий айёми —
Наврўз олам билан барча
Ўзбекистонликларни
NUGA BEST

компаниясининг Ўзбекистондаги
масъул вакили самимий қутлайди!

Сизга доимо кўрғазма-савдо залимизда бепул ўзингизда
синаб кўриш имкониятини яратиб берамиз. Биз Сизга
Nuga Best тиббий-массаж жиҳозлари ҳаётдан завқланишга
ёрдам беришига ишонган ҳолда, кўрғазма-савдо залларида
кутиб қоламиз!

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали
билиб олишингиз мумкин: (+99898) 3621999;
(+99894) 6969888.

Сайтимиз: nugabest.uz, e-mail: davroninat@mail.ru

РЕКЛАМА

Манзилимиз: Тошкент шаҳри,
Чилонзор тумани, 12-мавзе, Ширин
кўчаси, 54 "А" уй.

SOG'LIK, MUHABBAT, XIZMAT

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси
(Болалар жағғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жағғармаси

Тахририятга келган қўлёзмалар
муаллифларга қайтарилмайди.
Реклама материаллари мазмунини учун
тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти — 15:00
Босишга топширилди — 15:00

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқўбил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон
МУСУРМОНОВА

Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусахххлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темура кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга олин-
ган. Буюртма Г — 328. Формати А-3, ҳажми 3
табоқ, Адади — 10580. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

12 45